

גיליון אייר תשפ"ד

אבקשה לבית

נשות צפת מספרות

שש נשים מהצפון בשיתוף מרגש
על שגרה בצילה של מערת הרשב"י

מפולין למירון דרך ירושלים

עדות מפעימה על מסירות נפשה
של הרבנית לבל ע"ה למען ההכנסת
אורחים במירון בשיחה מיוחדת
עם בתה הרבנית שטיינברג

לגיליון זה
מצורף בסופו
'מדור הילדים'
של אבקשה'

החידוש הנפלא של יום ל"ג בעומר

רשב"י ורביה"ק
מעוררים את העולם
- אין שום יאוש! כי
לא תשכח! | מדור
'למעלה מן הזמן'

לשמחה זו מה עושה!?!

השמחה הגדולה בגילוי
הזוהר הקדוש בעולם
| מבית 'שיחת חברים'

| דבר המערכת |

תוכן העניינים

קוראות נכבדות!

תגובות נרגשות לא חדלו מלזרום... נראה שהציבור כולו התרגש איתנו עם הופעת הגליון הראשון של 'אבקשה לבית'. לא נוכל לצטטם מפאת הכמות, אך זאת נאמר רק, שכל גווניו של הציבור הברסלבאי קיבל בשמחה את הגליון, וכולם רוצים ליטול חלק בעסק החשוב הזה.

והנה, ברוך ה' אוחזות הנכח ביד את הגליון השני! היוצא, בעזרת ה', לקראת ל"ג בעומר.

הימים הם ימי הספירה, אליהם 'נחתנו' לאחר ימי חג הפסח המרומם. לעיתים אנו מרגישות כי מוטב והיינו נשארות בספירות המרוממות של חג המצות. בימים של חג אין אנו שמות לב לא לזמן, ולא למקום, אלו הם ימים של 'למעלה מן הזמן'. וכי שמנו לב בחול המועד באיזה יום בשבוע אנו נמצאים? הלא היינו עסקים בחג עצמו... והנה - נחיתה, ונחיתה עמוקה, לשגרה קצת אפורה, וממש מגבילה. אין דרך לברוח, מעמידים מולנו מראה: היום ששה ועשרים יום! לא תוכלי לברוח מן הזמן, לא תוכלי להתעלם מן הימים שעוברים. את חייבת לחשב את צעריך, ולדעת בדיוק היכן את נמצאת.

נשמע מגביל?

רבינו מחזק אותנו ומאיר לנו אור מיוחד! הספירה הזו, היא דווקא להראות, שכל יום הוא 'יום', ושהאור האינסופי נמצא דווקא בימי חולין אלו. אין זו חכמה להתעלות רק בזמנים של יום טוב וחג. דווקא בתוך ימי השגרה - דווקא שם נכניס את הקדושה, ונהפוך כל יום ל'יום'. יום שנספר ונמנה.

ואיך נעשה זאת?

פשוט מאוד! לזכור! פשוט לזכור ולהיזכר, שהקב"ה שם אותנו דווקא במקום הזה, בזמן הזה, ורצונו הוא שנעבוד אותו בדיוק מכאן! לעצור באמצע החיים ולהכניס מחשבה. להכניס כונת הלב בכל מעשה. להמליך את השם מהמקום הזה, ובכך להכניס אור ושמחה לאותו יום. להאמין שהמקום הזה הוא הנכון והמדויק לי, וברגע שאני זוכרת ויודעת זאת - רוממת את היום. גרמתי לו להיספר.

כשנעשה זאת, הימים יהיו ימים, והם יהיו מלאים באור!

בדפים הבאים תקראנה עוד על הימים ש'נספרים' ו'נחשבים', במדור המיוחד של 'שיחות מלב אל לב', וגם במדורים המיוחדים של הרבנים שליט"א, 'למעלה מן הזמן' על ל"ג בעומר בעצמו, ומבית שיחת חברים.

ומה עוד צריך לספר? דפדפנה קדימה,

החומר מגוון ומיוחד, ובניחוח של ה'יין

ההונגרי'... ומי שטעם...

מוזמנות!

המערכת

קוראות חשובות!

הגליון נמצא בתקופת הרצה ואנו משתדלים ורוצים לשמוע את דעתכם, רעיונות או כיוונים שיש לכם להציע נשמח אם תשאירו הודעה בקו החם של אבקשה לבית 079-5682867 בשלוחה 1

03 החתונה הגדולה למעלה מן הזמן

04 ה'אמא' של מירון הרבנית ש.א. שטיינברג בראיון מיוחד על אמה הצדקת

10 קרוב לעין ונוגע ללב נשות צפת מספרות על הקשר המיוחד לרשב"י

14 בית שיש בו 'זוהר' מאמר מבית שיחת חברים

16 וספרתם לכם שיחות מלב אל לב

18 זמן לצעוק עלילה על רקע היסטורי פרק ב'

'צאו והתפרנסו זה מזה'... נשות אני"ש היקרות! נשמח לשמוע על עסקים/ יוזמות של אנשי קהילתנו, כדי שאכן נוכל להתפרנס זו מזו... להצטרפות ופרסום חייגו לקו המערכת בשלוחה 2

להצטרפות לשותפות בבית אבקשה ולקבלת הגליון עד הבית חייגו 02-6237686 שלוחה 3
פרסום ושיווק: דוד קניג קמפיניים
עימוד ועיצוב גרפי: א. שפירא

הגליון יו"ל על ידי מערכת 'אבקשה לבית'
טלפון: 079-5682867
מענה אנושי להצטרפות ופרסום בשלוחה 2 בין השעות 7-9 בערב
פקס: 077-3180237

אבקשה לבית

| למעלה מן הזמן |

שיחה מרוממת מאת הרה"ח ר' שמעון אלי' ברין שליט"א

ל"ג בעומר - הילולת ר' שמעון בר יוחאי

את העולם, הוא יבער אותו לגמרי. חזר המלאך לקב"ה ואמר שמפחד מרשב"י, ואזי הכריז הקב"ה כביכול ואמר: לזה חיכיתו, שכולם יראו שצדיק גוזר והקב"ה מקיים. ורואים ממעשה הזה את כוחו הגדול של רשב"י.

הזכות הנפלאה להביא ילד טהור בן שלוש לשמחת החלאק'ה כמנהג האריז"ל, אין לשער את עוצמתה. אמא שמלווה את בנה ליום הגדול זה, בתפילות ובדמעות, בוודאי זכותה רבה מאוד. אין שום דבר שיכול לעמוד מול חינוך טהור של היידישע מאמע', והתפילות שלה בוודאי מלוות את הילדים כל החיים. בחז"ל כתוב שכל האמהות באותו דור ברכו את ילדיהן "יה"ר שתגדל צדיק כמו ר' שמעון. אין כמו ברכה ותפילה מלב של אמא!

ונוסיף כאן עניין לנשים צדקניות, רשב"י מזכיר בזוהר פעמים רבות את העניין של קדושה וטהרה אשר חלק גדול מקדושת ישראל תלוי בצניעות של הנשים, וכשיש עדינות וצניעות מצד הנשים כראוי וכיאה אזי מתרבת הקדושה ומתמעטים הנסיונות, אם כן ל"ג בעומר זהו הזמן הראוי להתחזק גם בזה, שזה עניינו של ר' שמעון, ואמנם רואים בשנים אחרונות איך שהצדיקים פועלים הרבה בעניין זה, וב"ה יש חיזוק ושינוי גדול לטובה.

מצפים, נרגשים ומחכים, הנה מתקרבת החתונה הגדולה! הילולת רשב"י זי"ע.

ר' שמעון בר יוחאי בעצמו אמר על ל"ג בעומר: 'כל היום הזה הוא ברשות'. ובת קול יוצאת ואומרת - עלו והתאספו להילולת רשב"י. אם כן, מתרחש פה דבר נשגב מאוד. כלל ישראל הוא חלק בלתי נפרד מהשמחה הגדולה, ובוודאי שחסידי ברסלב שיודעים את הסוד הגדול שגילה לנו רביה"ק, בתורה הראשונה בליקוטי מוה"ר"ן, לכו חזו, טמון במילים 'כי לא תשכח מפי זרעו'.

רבינו מסביר ש'זרעו של יוחאי' - זה ר' שמעון בעצמו המרומז בסופי התבות של מילת 'יוחאי'. זהו חידוש נפלא! והמשמעות שלו נפלאה ביותר.

כשנכנסו רבותינו לכרם דיבנה, והם ראו את המצב הנורא בו היה עמ"י היה שרוי לאחר הגזירות שגזרו הרומאים, אמרו זה לזה ש'עתידיה תורה שתשכח מישראל', במילים אחרות: אין תקווה שלימה לעם הזה! או אז נזעק רשב"י ואמר: 'ח'ו שתשכח... כי לא תשכח מפי זרעו'.

רשב"י בגדלותו לקח את האחריות על כלל ישראל, והציל אותם משכחת התורה ע"י שהביא לעולם את האור של הזוה"ק. וזאת השמחה העצומה של ל"ג בעומר, שגילה לנו רבינו, שאנו שמחים על ההתגלויות הטמורות שהיו ביום זה.

החידוש של ר' שמעון הוא 'כי לא תשכח', כלומר, אין שום יאוש בעולם כלל! כלל ישראל הוא נצח, יש תכלית בעולם! כמו שכתב ר' נתן בתפילה הידועה לל"ג בעומר (ליקוטי תפילות ח"ב מ"ז), שמצד אחד רואים שיש כל כך הרבה ירידות ונסיונות, שהדור במצב שאין להם חפץ, אך מצד שני יש כזו השתוקקות, רצונות ושאיפות התקרבות לצדיקים. והנסיונות וההתעוררות הם אחד מול השני, וככל שמתגברים הנסיונות כך מתגברים השאיפות כנגדם.

ויש כאן עבודה גם לנשים. אצל רבינו אין דבר כזה שעבודת ה' היא רק לגברים, וכבר רביה"ק בקש 'פארוואס מאכט איר נישט אייערע ווייער חסידות'טעס' - מדוע אינכם עושים את נשותיכם לחסידות? כי כדי שהגברים יוכלו לעבוד את ה', והבית יהיה בית לתורה ותפילה בדרך רבינו, חייבים שהנשים יהיו חלק מהענין, ובעיקר כדי שיוכלו להעביר לדורות הבאים: 'אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין...'. - הודיעו לבניכם! אם כן, גם ביום זה צריכים את התפילות של האנשים והנשים, כדי שתהיה התקשרות של כלל ישראל.

בזוה"ק מובא סיפור איך הקב"ה שלח מלאך להחריב את העולם, ורשב"י פגש בו, והזהיר אותו שלא יהיין לעשות את הדבר הזה. חזר המלאך ואמר בשמים שר' שמעון מונע אותו. אמר לו הקב"ה אל תתייחס. חזר שוב המלאך ושוב פגש את ר' שמעון שהזהירו שאם הוא ינסה להחריב

רואים בחוש כיצד בשנים האחרונות קורים דברים לא פשוטים, הן אצל ר' שמעון והן בציון רביה"ק באומן. הס"א מתגברת דייקא בשני מקומות אלו אצל הצדיקים האלו שנתנו את התקווה לישראל - כפי שצעק רביה"ק - גיוואלד, זייט אייך נישט מייאש!

אנו חיים בדור מלא נסיונות, ויתכן שמתגנבות לליבנו מחשבות והרהורים: 'מה יהיה עם הדור הזה? כיצד נשרוד בדור רב תהפוכות כזה, שהצרות רק מתגברות? וממחשבות אלו ניתן ליפול לייאוש ולעצבות, והלב נהיה בבחינת לב אבן, שאין לו כבר רצונות, כי אין לו שום תקווה. אך אז קם ר' שמעון וצועק: 'חס ושלום! כי לא תשכח! הוא הבטיח, כפי שמזכיר ר' נתן בתפילתו הנוראה 'אתם הבטחתם לישראל שלא תשכח', ואז הלב אבן מתעורר, הוא הופך ללב בשר מלא בשמחה, הוא מאמין שיש תקווה, ונמשך לעשייה מבורכת, וזה מעורר אותו לשפוך את הלב להשי"ת, ולזעוק אליו את כל אשר לו.

<< המשך בעמוד 7

על רגליה במשך ימים ארוכים, ללא תנומה לעפעפיה בהכנת ההילולא במירון,
ולבלות שעות של תפילות ודמעות במחיצתו של החסיד הקדוש ר' יונה לבל
ע"ה | בשיחה מיוחדת ל'אבקשה לבית', מספרת ביתה, מרת שרה אדל שטיינברג
תחי', אשת החבר של החסיד ר' יעקב גדליה תפילינסקי ז"ל, על דמות זוהרת
ומיוחדת שהשכילה לבלות את חייה בטוב הנצחי | אמא של רבי שמעון

«נ. ווילנר»

ה'אמא' של מירון

מי עליה השלום, מרת חנה רודא לבית שיינברג, עלתה מפולין, כשהיתה כבת תשע עשרה. אביה, ר' אהרן שיינברג, היה בן דוד של הרבי מגור, מהחשובים בחסידות, וכשעלתה לארץ כמה מאחיותיה היו נשואות לגיסים חשובים, צאצאי משפחות רבניות - 'רעבישע משפחות'. אביה היה יודע כמכניס אורח גדול, בכל ליל שבת היה נשאר בבית הכנסת לוודא שלכל האורחים יש מקומות אירוח, ואת הנותרים היה מארח בביתו. הפעם האחרונה שראתה אמי את אביה היה כשנפרד ממנה בעלתה לארץ ישראל.

כבר בתור בחורה הצטיינה בצדקותה ובכשרונותיה, ולמרות שהיא לא למדה אצל שרה שנירר, כיוון שהייתה כבר גדולה מדי, שימשה כמדריכה לבנות באזור מגוריה, בארגון ה'בנות'. מדי שבת, היתה מוסרת שיעור לבנות.

היא לא רצתה לשיר. טענו מולה שקשה להוביל חבורת בנות, לסחוף ולהלהיב אותן לרוחניות בלי שירה - אבל היא לא רצתה לשיר, והצליחה להתחמק מכך.

מה גרם לאמא שלך לעלות לארץ ישראל?

לא היתה סיבה שיכלו להצביע עליה. לבה משך אותה לארץ ישראל. היא היתה צדיקה גדולה ומיוחדת, שנשמתה כספה להגיע לארץ הקודש - ארץ ישראל. היא השתוקקה וכספה לכך, וכששמעו מכך בארץ ישראל באגודת ישראל - דאגו לה לסרטיפיקט, תוך זמן קצר ביותר. היו חסרים כאן בארץ אנשים יוזמתיים ונמרצים כמותה.

היא סיפרה לי שבפולין היא התגוררה בסמיכות לנהר, וכמו משה רבינו שהתפלל לזכות לבוא לארץ ישראל, כך 'הייתי שופכת כוסות דמעות שאזכה לבוא לארץ ישראל'. היא היתה יושבת ליד הנהר, ובוכה בדמעות לזכות להגיע לארץ ישראל.

בחלוף תקופה למגוריה בארץ, הייתה חתונה במשפחה בפולין, ואביה רצה מאוד שהיא תשתתף בחתונה, היא כבר היתה נשואה, ורצו כנראה גם לראות את בעלה ושלחו להם כרטיסים לנסיעה לפולין.

אך אמי לא נסעה. היא פחדה - היא אמרה: 'זכיתי לבוא לארץ ישראל פעם אחת, פעם שניה איני יודעת אם אזכה'. היא אמרה שקדושת ארץ ישראל - זה הדבר הכי גדול שיכול להיות, ומיום שהגיעה לארץ, ועד ליום פטירתה - לא עזבה את ארץ ישראל.

אצל מי היא התגוררה בארץ ישראל? לאן הגיעה?

אמי עלתה, כאמור, בגפה. לא היה זה חזון נפרץ באותם הימים. היה זה מעשה מיוחד שהגיע מכוחות הנפש המיוחדים שלה, שרצתה כל כך וכספה לארץ ישראל. ואכן זכתה. כאן בארץ נסעה לירושלים, ועברה להתגורר עם סבתה שעלתה קודם לכן לארץ.

זמן קצר לאחר בואה שמעה עליה השדכנית המפורסמת, אשת החיל והחסד, מרת גיטל בייטלמאכר, והיא הציעה לה לשידוך את אבי, ר' יונה, שהיה עובד ה' מיוחד, ברסלב'ר 'אש', ממש לבת קודש. בזמן שהוצע השידוך היה אבי שלוש שבועות לפני גיל עשרים, כשהוא עדיין רוצה מאוד להתחתן לפני גיל עשרים. הוא הסכים לשידוך בתנאי שהחתונה תתקיים תוך שלושה שבועות, ו... אמי הסכימה! היא התחתנה כך במהירות, ושמחה שזכתה לעזור לאבי להתחתן לפני גיל עשרים.

האם לא היה לה קשה להתארגן כך במהירות לחתונה?

אמי אמרה שזה לא היה חשוב, מה שחשוב היה שהיה לה חתן צדיק, ומבחינה רוחנית הם היו מוכנים לחתונה.

איך היה לגדול בבית מיוחד כזה, עם אבא עובד ה' כר' יונה, ואמא מיוחדת כרבנית חנה?

הבית בו גדלתי אכן היה בית מיוחד מאוד, ספוג בעבודת ה' ויראת שמיים. אבא עצמו היה דמות מופלאה ששילבה עבודת גדולות, תפילה בכל הכח, התבודדות של שעות ארוכות והשקעה אמיתית בכל מצווה, יחד עם הארת פנים לכל יהודי ודאגה כנה לתת לכל גלמוד ומסכן את צרכיו. במירון הוא היה ה'בעל תוקע' ויחד עם זאת במשך התפילה הוא היה קופץ רבות למטבח, זורק מלח למרק ומערבב את תפוחי האדמה...

ואמא גם היא, לצד היותה אשת חיל של בעלה, שנתנה לו את כל התמיכה בלימוד ו'בעבודה' שלו, לצד כל זה היה לה גם את ה'עבודת ה' שלה. אמנם גם אבא היה שותף לזה. הם היו בעלי חסד מופלגים. אבא היה מביא אורחים, ואמא הייתה מקבלת אותם במאור פנים. לא תמיד היו האורחים כל כך נעימים ונחמדים... בדרך כלל לא. היו אלו אנשים שהחיים המרו להם. נשמות שבורות ואומללות, אך כולם ידעו שאצל לבל ידאגו להם.

מה את יודעת על חייהם בטרם נולדו הילדים?

סיפרו לי, שבזמן שגרו בעיר העתיקה, היו שמועות ברחוב ששומעים אצל לבל בכיות, קולות וזעקות באמצע הלילה. אנשים שמעו ודאגו... מה עם שלום הבית של הזוג? מדוע בוכים שם? נגשו לסבא, ר' וועלוול מינצברג זצ"ל, סבו של אבי ר' יונה, ואמרו לו שיבדוק מה שלומם.

ניגש ר' וועלוול בלאט, וראה כיצד יושבים האבא והאמא בחצות הלילה ובוכים! מקוננים על צער השכינה!

מיוחד ממש! דברים שלא רגילים לשמוע על נשים... מה עוד תוכלי לספר לנו על עבודת ה' של אמך?

אמי הייתה אשה מאד מיוחדת. היו לה המון להט ועוצמה, יוזמה ונחישות, היא הספיקה ועשתה דברים שאף אחד לא יכול היה לעשות... היא הייתה 'מרימה פרויקטים'.

היא היתה קוראת הרבה, סיפורי מעשיות, ועוד ספרי רבינו. מעולם לא הייתה יושבת בטל, תמיד עיינה בספרים, או שהייתה אומרת תהילים. לא היה לה זמן לפטפוטים. מעולם לא ראיתי אותה יושבת ונחה. וכאשר היא לא הייתה לומדת - הייתה עסוקה בחסד.

גם כשהייתי ילדה קטנה, אני זוכרת שכשהיינו הולכים לישון - אמי היתה מתיישבת ואומרת תהילים ובוכה על חורבן בית המקדש. היא לא הבינה איך יש לאנשים זמן 'סתם לדבר', והרי 'צריך לפעול, לעשות, אין זמן!' היא תמחה על בזבז הזמן שלהם...

תמיד היא היתה עסוקה בחסד. בכל ליל שבת היא היתה נחפזת לכותל (בשנים שהתאפשר, היו שנים שהייתה הולכת להתפלל בבית הכנסת), כי שמעה שיש שם נשמה אומללה, פנחס קראו לו, יהודי שבור, גרוש, בודד ללא משפחה, שהיה גר בכותל. היא ריחמה עליו מאוד ובכל ליל שבת מיד לאחר הדלקת נרות היא היתה ממחרת להביא לו סל מלא אוכל.

וכל זאת, לבד מהאורחים שהיו פוקדים את ביתנו בכל ליל שבת. תמיד הגיעו בחורים ואברכים לאכול איתנו. היא היתה דואגת לכולם טורחת ונותנת לכולם אוכל שיהיו שבעים.

כשהיא היתה מגיעה לכותל להתפלל, לא היתה עוזבת רק אחרי שעתיים לפחות, כשהיא עומדת ומזכירה שמות לתפילה, אומרת עשרות שמות! לכולם היא דאגה והתפללה ברחמנות מיוחדת.

היא גם לא פחדה מהמוות, כבר מגיל צעיר מאוד, היו לה תכריכים בארון.

האם ידעת מכן כילדה? באיזה גיל?

איני זוכרת בת כמה הייתי, אולם בוודאי שהייתי ילדה קטנה. אמי הצביעה על המדף המתאים בארון ואמרה: 'רואה את, שרה אדל? נהה, כאן התכריכים שלי'. היא קנתה תכריכים איכותיים מאוד, מבד טוב, בדברים שבשביל אחר המוות - בזה היא היתה משקיעה.

ולא פחדת לראות את זה כילדה קטנה?

לפחד? ממה לפחד? מה מפחיד בלמות? ההורים שלי היו ברסלב'רס, הבית היה ברסלב'י, לא היה פחד מהמוות! דיברו מהמוות, שינוחו עם הרגליים לכיוון הדלת... מה יש לפחד? גם בתור ילדים קטנים לא פחדנו. גדלנו על זה מגיל אפס.

היו לה עוצמות מיוחדות, היא הלכה פעם עם חברתה, כשהן עוברות ליד בית הלוויות, אמרה לה חברתה: 'את יודעת, חנה רודא? זוהי האופנה האחרונה...' כך היו משוחחות ביניהן על המוות, מתבדחות ומתלוצצות ממנו. ממש 'ותשחק ליום אחרון'. היא לא פחדה, לא יראה ולא רעדה מהמוות, לא היה לה ממה לפחד!

מנין היו חיים הוריך? האם אמך עבדה למחייתה?

אמי עבדה קשה מאוד, וגם אבי היה סוחר ב'אלטע זאכן' לפרנסתו. המסחר ביד שנייה באותם ימים היה מאוד מפותח. אבי היה קונה מבתי היתומים בירושלים - דיסקין ודושינסקי, את הבגדים שהם קיבלו ולא היה להם צורך בהם, בעיקר חליפות של מבוגרים. למוסדות לא היה מה לעשות עם זה - זה לא התאים למידות הילדים ששהו אצלם. אבי היה קונה את זה מהם, והיה מסדר את זה אצלנו בדירה הקטנה, ובאו סוחרים והיו קונים את זה, ומוכרים בכל רחבי הארץ - אחד מכר בתל אביב, השני בחיפה. אמי הייתה מסייעת לו בעסקיו, ועזרה לו בניהול המסחר. אך זו לא היתה עבודתה היחידה.

אמי הייתה עושה שמיות - 'קולדרעס' בעגה הירושלמית. היא למדה עוד בפולין את המלאכה הזו. זו היתה עבודה מפרכת, מבוקר ועד ערב היא עבדה למלא את השמיות בנוצות, כשהיא מותחת את הבד על מסגרת מיוחדת מקרשים, ואז היא תופרת וממלאה את השמיות. 'כיום', נאנחת בתה, 'נכנסים לחנות וקונים שמיות מוכנות... אך בימים ההם עבדו על זה קשה מאד. כל

הזוגות הצעירים היו מזמנים אצלה שמיכות... היה עליה להספיק להכין כל שמיכה ביום אחד, כי אחרת לא היה לנו איפה לישון... כל החדר המרכזי היה תפוס עם המתקן להכנת השמיכות.

אבי היה מוכר גם שמן זית, אמי סייעה לו גם בזה, היא הייתה שוטפת בקבוקים, ואת הבקבוקים מלאו בערב שבת בשמן זית. היו שני סוגים של שמן זית. האחד מעורבב, פחות איכותי, והשני שמן זית זך. לאנשים לא היה כסף, אז קנו משני הסוגים, והשתמשו להדלקה בשמן הפשוט.

'מלאכה' נוספת בה עסק אבי ז"ל, היתה תקיעה בשופר, כמסופר. הוא היה 'בעל תוקע' במנין של ר' אברהם שטערנהארץ במירון. במניין הראשון שהתאסף עם ר' אברהם במירון, אמר ר' אברהם לאבי: 'איך הייס דיר בלאזן' - אני מצווה עליך לתקוע. אבי סיפר לנו, שעד אז לא היה מצליח לתקוע בצד ימין, שהוא הצד החשוב, ובו יש לתקוע, וידע לתקוע רק בצד שמאל. אך הפלא ופלא! מכח ציווי של ר' אברהם, כך על פי דברי אבי, הוא הצליח מיד לתקוע בצד ימין. התקיעות עלו יפה, וכך הפך ל'בעל תוקע' הקבוע במניין של ר' אברהם, עד לסוף ימיו. אמי נסעה איתו למירון, וגם אנחנו נסענו.

את זוכרת את תקיעת השופר שלו? את התפילות במירון?

בוודאי! זה משהו שאי אפשר לשכוח! היה לו קול של אריה! כלביא הוא שאג! ה"מן המיצר" של לפני התקיעות, לב מי לא יחרד מהזעקות שלו? מה ש'הלך' שם... בכיות נוראיות. כולם בכו, אמא שלי בכתה...

מה היה הקשר של אמך למירון בכלל ולל"ג בעומר בפרט?

ר' שמעון ואמי היו שני מושגים שהלכו ביחד... בכל 'יומא דפגרא', בכל יום חג - אמי היתה נוסעת למירון. היא היתה נוסעת בדרכים קשות ומסובכות, עם טנדר, רכבת, אוטובוס ועוד. זו לא היתה נסיעה פשוטה כלל... אך בכל פעם היא היתה נוסעת עם אבי. היא היתה ה'אמא של מירון', כשהיא דואגת לכל צרכי העולים. היתה נוסעת גם עם הנסיעה המאורגנת של הלעלוב'רס, מבשלת להם את כל האוכל בנסיעה הקבועה שלהם בפרשת בהעלותך בכל שנה עם הרב'ה מלעלוב.

האם אתם, הילדים, הייתם מצטרפים לנסיעות אלו?

לא בכל פעם היינו נוסעים איתה. בראש השנה - תמיד נסענו, אך בל"ג בעומר, בשנים שהיינו קטנים מאוד, היא הותירה אותנו אצל בני משפחה או ידידים בירושלים, והיא נסעה לבדה עם אבי, לנצח על כל המערך המופלא הזה, של 'הכנסת אורחים לב'.

זה היה 'פרייקט' רציני. היו מביאים כמות גדולה של עופות, לקראת ראש השנה, לדוגמא, והיו מכשירים את זה בחדר גדול שהיה ממוקם היכן שיש היום את חדרי הנוחיות, מעל הציון. כשהיא מכשירה לבד את כל העופות, והיא התרימה גם אנשים - וכל אחד היה מביא מעט אוכל כדי שיהיה מה לחלק.

כשגדלנו - מהר מאוד נכנסנו גם אנחנו לתוך העניין הזה, וגם חילקנו אוכל לכל העולים, לא נחנו לרגע... ואמי המשיכה לנהל את כל המערך עד לגיל מופלג של למעלה משמונים. בשנותיה האחרונות היה אחי ממש צריך לסחוב אותה, לא היה לה כבר כח ללכת, אך היא לא וויתרה.

אני ראיתי זאת ממש מקרוב, הייתי מתגוררת אצלה שנים רבות כאלמנה, וכשגרתי אצלה הייתי מצטרפת אליה בכל שנה, היא היתה כבר

שכונת 'בתי מחסה' בעיר העתיקה ביום האחרון לנפילתה בו עלתה באש. מימין התגורר ר' יונה לבל (באדיבות מוזיאון חצר הישוב הישן)

מבוגרת, והייתי עוזרת לה, אך היא עבדה ועמלה ולא וויתרה לעצמה. הרה"ח ר' שמעון שפירא, חתנה מזו"ר, העיד, כי היתה עומדת שעות ארוכות לצורך הכנת והגשת האוכל לאורחים הרבים, עד שלאחר מכן הייתה צריכה לשכב שבועות רבים עד שהחלימה מן המאמץ הקשה.

היה לה חדרון למעלה מעל הציון - החדר של לבל, אך בשנים האחרונות היה להם חדר אוכל למטה, חדר הרבה יותר גדול.

ל"ג בעומר היה מאוד קשה, מבחינה פיזית אני מתכוונת. היו מגיעים המון אנשים, היו צריכים לשרת את כולם, לתת לכולם אוכל, לדאוג שיש הכל, ואנשים רצו גם לישון. היה צפוף, ואנשים היו נדחקים, אך היא מעולם לא גירשה אף אחד. כיבדה את כולם, דאגה לכולם. כולם ידעו שאפשר להגיע. היו אומרים: הולכים לאכול אצל לבל, האמא של ברסלב במירון.

הזוכרת את כיצד התכווננו ללג בעומר? מה עשו?

בוודאי שאני זוכרת! מיד לאחר הפסח היא התחילה להתכונן לל"ג בעומר! כשהיא מזרזת אותנו - מהר, אין זמן, צריכים כבר עוד מעט לנסוע לר' שמעון.

היא הייתה קונה סבון, כדי שיהיה לה שם במה לשתוף את הכלים. את הכל הכינה בעצמה לבד, את המיזון לסנדוויצ'ים לעולים הרבים, היא היתה מכינה כמות גדולה ביותר, כשהיא בעצמה טורפת את הביצים, מוסיפה חמוץ ושמן, מתבלת, מוסיפה מעט חרדל, ואת הכמות הגדולה של המיזון שופכת לג'ריקנים גדולים וריקים של פטל, וכך מאחסנת את זה עד שהתקרב ל"ג בעומר.

אפילו פטל היא הכינה לבד. כשהיא עמלה להרתים את הסירים עם הפירות והסוכר. היא הכינה כמות גדולה, להמתיק את השתיה לאורחים. היא היתה מאוד מחושבת, ולכן חסכה במה שהייתה יכולה. היו אנשים שרצו לתרום להילולא, והיו מביאים לה כסף, והיא הייתה מנהלת קופת חשבונות - הקופה של ר' שמעון.

היו אנשים שהיו תורמים לה דברי מאכל - היה את וינברג מהביסקויטים - 'מצות יהודה', שהיה מביא לה שלושים קרטונים של ביסקויטים לל"ג בעומר. היה את מזרחי מהירקות, הוא היה מביא למירון קופסאות של זיתים ושל מלפפונים, וכל מיני דברים שהיו צריכים, להחיות את לב הציבור.

אמי ניהלה הכל בדקדוק רב. היא היתה כל כך מחושבת, עד שכאשר היתה שוכרת טנדר או מונית כדי לשאת את כל הכמויות של דברי המאכל שהיתה סוחבת עימה מירושלים - הייתה לוקחת את דמי הנסיעה מהקופה הכללית, אך היתה מנכה מהסכום את העלות של הנסיעה שהיתה עולה לה לו היא היתה נוסעת למירון בעצמה... היא הייתה מחשבת את דמי הנסיעה הרגילים, ומחזירה את הסכום לקופה, כדי שחס ושלום היא לא תיהנה מהקופה! היא לא חשבה שאם היא טורחת כל כך למען ה'הכנסת אורחים', מגיע לה לפחות שלא יהיו לה הוצאות, לא! היא חזרה ואמרה לנו - 'רבינו אמר שכשעושים מצווה - צריך לעשות את זה בכסף מלא!'

מה הייתה האוירה בבית שלכם? כיצד היא חינכה אתכם הילדים? ואולי נשאל, לו היו שואלים אותה כיצד יש לחנך ילדים לתורה ויראת שמים בדרך רבינו ז"ל, מה היא היתה עונה?

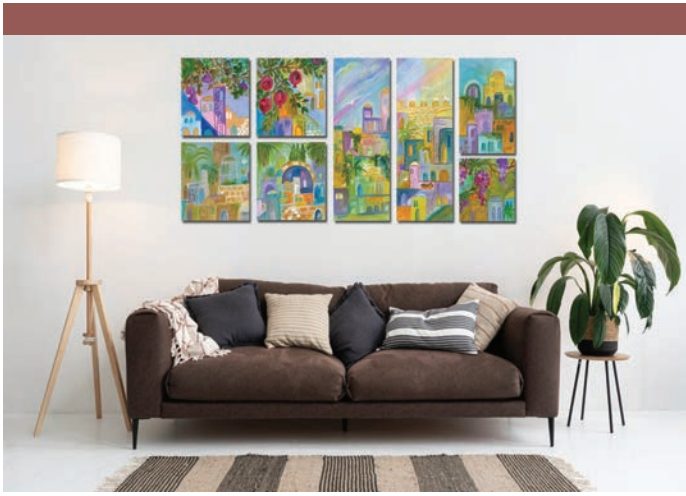
איני יכולה לתאר לכם בדיוק כיצד היתה האוירה, היו דברים שגדלתי עליהם ובעבורי הם פשוט מובנים מאלהים. חיינו את כל הערכים שהיא הנחילה, פשוט משום שהיא הייתה דוגמה בעבורנו. לא היה צורך לדבר מר' שמעון, מברסלב, מר' נחמן - פשוט ראינו את ההתנהגות שלה והפנמנו את הרצון והדרך. ראינו איך שכשגדלנו והיה באפשרותה - היא רצה בשבת בבוקר להתפלל בשטיבלאך, ובשבת בלילה - היתה ממחרת לכותל, להספיק. פשוט ראינו.

לא שייך לשאול אותי 'איזה מסר להעביר לנשים בעניין חינוך ילדים', היא לא חינכה, היא פשוט עשתה!

האם ילדים לא היה קשה לכם העיסוק של אמא שלכם בחדר, והמאמצים שלה למען מירון? האם לא התביישתם מכל האנשים שפקדו את ביתכם? האם לא התלוננתם על הקושי באירוח הגדול הזה?

ממש לא. לא חשבנו שיש אפשרות אחרת, היא פשוט חיה את זה, מירון היתה במהות שלה, בלב שלה. אנחנו פשוט הצטרפנו לעניין בטבעיות. היינו חלק מזה. אמא שלי לא לימדה אותנו דברים, ראינו מה היא עושה - ועשינו אחריה. ראינו אותה ואת אבא מכניסים אורחים, אז זה היה חלק מהאוירה בבית.

לאמי היתה ציפייה מיוחדת למשיח, יהיה לה בגד מיוחד שאותו תפרה פעם, והחליטה שהוא מדי יפה, ואמרה: הבגד הזה, מחכה למשיח. את הבגד הזה אלבש כשאצא לקבל פני משיח. בכלל היא היתה מצפה מאוד מאוד לגאולה, כפי שסיפרתי על תיקון החצות שערכו היא ואבא. והיא דיברה כל הזמן על

להאיר את הבית

עם ציורי הנשמה של האומנית ר. גבירצמן

מוזמנים לבחור ציור מקורי או הדפס איכותי
מגלריה עשירה של ציורים מרהיבים
עם משמעות יהודית עמוקה

לפרטים: 050-4115701 | www.hanefesh1.com

**כמה
חיכינו
לרגע
הזר**

**המקום הראשון
לזרי ארוסין וכלה**
...

זרי ארוסין • זרי כלה • עיצוב
מתנות ארוסין • מרכזי שולחן
עיצוב פרחים בשילוב מתנות
ופריזונים לכך מטרה

להזמנות:
6 פרינטי
052-7689-003
08-9760168

ניתן להגיע לבוטיק בחאום,
רח' ר' עקיבא 24 מודיעין עילית
לקבלת קטלוג שלחו מייל:
0527689003@gmail.com

Shani
זרי-בוטיק לזרי ארוסין וכלה

| למעלה מן הזמן |

ל"ג בעומר הילולת ר' שמעון בר יוחאי

<< המשך מעמוד 3

זה מה שקורה בל"ג בעומר, בתוך המערה יום כיפור, ובחוף שמחת תורה. זו השלימות של הנשמה היהודית. כשמצד אחד הוא זועק אל ה' על מצבו המרוחק, ומבקש להתקרב עוד ועוד, ומצד שני הוא מתחזק ושמה בשמחה גדולה על הטוב הנפלא שיש בו.

ידוע מהצדיקים הקדמונים שר' שמעון בעצמו הקפיד שישמחו ביום שמחתו, וכשאחד מתלמידי האריז"ל אמר 'נחם' בל"ג בעומר, ר' שמעון הגיע אליו והוכיחו על זה. היום הזה הוא יום שמחתנו, הוא התקווה של כולנו, ביום זה אנחנו מקבלים מחדש את כל התורה, את כל היידישקייט.

אנו רואים בחוש כיצד בשנים האחרונות קורים דברים לא פשוטים, הן אצל ר' שמעון והן בציון רביה"ק באומן. הס"א מתגברת דייקא בשני מקומות אלו אצל הצדיקים האלו שנתנו את התקווה לישראל - כפי שצעק רביה"ק - גיוואלד, זייט אייך נישט מייאש! קורה כאן משהו נורא, ולכן מתגברות המניעות דווקא על הצדיקים הפועלים דברים עצומים ונשגבים שאי אפשר להבין את זה.

יהיו שיגידו שבמצב כזה אי אפשר להגיע לר' שמעון, ומי יודע אם תהיה הילולא או לא. אבל מי שיודע סודו וכוחו של הצדיק אינו דואג על כך. ר' שמעון איז גרויס! ר' שמעון גדול, ר' שמעון נשאר ר' שמעון, והבטחתו עומדת על תילה, וכוחו גדול ולא תלוי בשום דבר. זה לא משנה כיצד הדברים מתפתחים, ואיפה האדם נמצא - יש את ר' שמעון, יש ל"ג בעומר, וצריך לנצל את זה כמה שיותר. גם אם כן נזכה להיות שם או לא - אנו מאמינים בתמימות ופשיטות שאיך שלא יהיה, זה עדיין אותה הילולא, אותם הכוחות, אותם ההשפעות ואותה השמחה.

אנו חייבים להכין את נפשנו, להתחזק ולהתכונן בתפילות כבר מעכשיו, שנזכה שכל כלל ישראל ינצלו את היום הקדוש הזה, ולא להיות מושפעים ח"ו מדברים חיצוניים. חשוב מאוד לנסוע, אבל לא לשכוח את העיקר. לא לוותר! העיקר הוא כוחו של ר' שמעון בכל מצב! ואפשר וכדאי בימים אלו להתבונן במילים הקדושות של תפילה מ"ז של ר' נתן, לנסות להבין ולהתחבר לדיבורים המחזקים, למילים הקדושות היוצאות מליבו הטהור, ולהתעורר עי"ז.

השי"ת יזנו שנזכה לנצל את היום הזה על ההשפעות הגדולות שיורדות בו, ושנזכה להיאחז בכוחו של ר' שמעון ולפעול את התיקון השלם. אשרינו, חסידי ברסלב, שזכינו לדעת מהסוד הזה של לחטוף עוד קצת 'נקודות טובות', עוד קצת תהילים, עוד קצת תפילות, ובה נזכה לשמחה ולישועה הגדולה של הילולא של רשב"י, ולכל אחד יושפע ברוחניות וגשמיות, אכ"ר.

כשגם השוטר הבין מי היא חנה לבל

פעם יצאה אמי מורתי ע"ה, מביתה שבבתי הונגרי, בשעת ערב, וראתה ליד התחנה אנשים מתגודדים, וגם משטרה. היא התעניינה מה קורה, במה הענין, וסיפרו לה שראו אשה מבוגרת משוטטת, כשהיא לא יודעת מאין היא באה, ולאן היא צריכה ללכת. כנראה שהאשה היתה חולה במחלת האלצהיימר, ל"ע, ואיבדה את דרכה.

השוטרים עמדו לקחת את האשה עמם. אך הרבנית חנה, אמי ע"ה, נזעקה: ומה תעשו עימה בתחנה? ענו לה השוטרים - היא תמתין אצלנו, עד שנקבל תלונה על היעדרותה, וכך נוכל להחזיר אותה לביתה.

אך היכן היא תישן? דאגה אמי. מה זאת אומרת? היא תשב על הספסלים בתחנה, וכי יש לנו מיטה להציע לה?

אמי לא הסכימה לזאת! כיצד יקחו אשה מבוגרת ויושיבו אותה על כסא לילה שלם? היא הציעה לשוטרים שהיא תקח אותה לביתה, וכשיבואו לאסוף אותה - יאספו אותה מביתה. השוטרים הסכימו, ואמי אכן לקחה אותה לביתה, הציעה לה מיטה ואוכל, שמשה אותה ודאגה לכל מחסורה, עד שאכן הגיעו ואמרו שהיא יצא מבית האבות בנתניה, וירדה בתחנה הלא נכונה.

מהסיפור הזה השתלשל עוד סיפור...

כעבור כמה שנים, בל"ג בעומר, כששהתה כהרגלה במירון, פרץ שם איזשהו סכסוך על המזרונים.

המזרונים - היו אלו מזרונים ישנים שאמי אספה מן הגורן ומן היקב. בכל פעם שהיא ראתה מזרן במצב טוב מושלך מחוץ לבית - היא נטלה אותו ושמרה אותו, ומביאה איתה למירון. היא אגרה את המזרונים שמצאה, כך שישמשו את כל העולים מירונה, שיהיה היכן להניח את הראש. היתה לה ערימת מזרונים גבוהה בחדרון שלה.

באותה שנה הגיע מישוהו וצעק, הוא טען שגנבו לו את המזרונים שלו. המזרונים לא היו שלו, אך לאמי לא היה זמן לטפל בזה, היא לא רצתה לעשות כלום בנושא, ורצתה לוותר לו כי היתה מדי עסוקה. אך מישוהו התערב וקרא לשוטרים שהיו שם. הגיע שוטר, ושאל מי האחראית? והאיש שטען ששדדו לו את המזרונים האשים אותה, אך ברגע שהשוטר ראה את אמי הוא אמר - תעזבו אותה! אני מכיר אותה, אפשר לסמוך עליה, היא יודעת מה היא מדברת, אם היא אומרת שהמזרונים שלה, הם אכן שלה!

היה זה אותו שוטר שנפעם ממסירותה של אמי למען האשה המבוגרת שהיא כלל לא הכירה...

סיפור נוסף שארע לה עם אנשי חוק היה, בשנים המוקדמות, בהם היו מכשירים, כאמור, עופות בשטח גדול, ולא ממש סטרילי.

בשנה אחת בערב ראש השנה הגיע פקח ממשרד הבריאות וראה את כל העופות פרוסים באמצע תהליך ההכשרה, וכעס מאוד. הוא שאל - מי האחראי? וקראו לאמי, כשראה אותה הוא צעק: 'גברת, אם עוד פעם אני רואה את זה, אני שופך לך ליזול על כל העופות פה!'

אמי נבהלה, אך המשיכה במעשיה, וכי מה תעשה?

בפעם הבאה, הוא הגיע שוב, וביקש לקרא לאחראית. אמי נבהלה מאוד. מה יהיה? היא התייצבה בפניו, ומיד כשראה אותה, פנה אליה ואמר: 'גברת, תגידי לי מה את רוצה לחגים? תגידי לי מה את צריכה ואני אביא לך!'

אמי התרגשה ואמרה לו: 'אם אתה מדבר כך, אתה משלנו!' ואמרה לו שחסר לה סוכר, תה ועוגיות.

אמי נדהמה, היא אמרה - בפעם הראשונה הוא כמעט רצה להרוג אותי, אולי הוא חלם חלום ששינה את מבטו?

עמדה על רגליה שעות ארוכות. המטבח של משפחת לבל במירון

המשך מעמוד 6

ביאת המשיח, כשהיא מצפה ומייחלת אליו.

תמיד כשאיחלו 'לחיים', אמי היתה מוסיפה: 'לחיים טובים ולשלום, בשמחת ציון וירושלים'. אמירה זו היתה שגורה בפיה, ולא מן השפה לחוץ. היא השתוקקה וציפתה לגאולה בלב שלם. היא לא היתה צריכה לומר לנו 'צריכים לצפות למשיח', ראינו כמה היא מצפה, ולמדנו מזה כמה זה חשוב.

כל חייה היא אספה מפתחות של בתי חיים. רבינו כותב בספר המידות שמפתח של בית החיים הוא סגולה למקשה לילד. וידוע שצריך מפתח שאכן פתח את בית החיים בעבר. היא קנתה מפתחות של קבר רחל, שוב ושוב היא היתה קונה את המפתחות שנשברו ועמדו למכירה. היו לה מפתחות של קבר דוד המלך, של יוסף הצדיק, ועוד. היה לה מפתח של הציון של רבינו, ומישהו פעם גנב את זה, ואחרי שנתיים כנראה נבהל, והחזיר. אחרי שהחזירו לה את המפתח הזה, היא לא השאילה אותו יותר. היום הוא שמור וגנוז...

האוסף הגדול של המפתחות עדיין קיים, ובתי שתחי' מנהלת גמ"ח של זה, היא ירשה את אמי - ומטפלת בכל ענייני ההשאלה.

בחיי אמי היו דופקים בדלת כל היום, אנשים באו ונכנסו - רצו אוכל, רצו מפתחות, רצו סגולות. פעם בא מישוהו לבקש מפתח לסגולה, ורשמתי לו בכתב יד רשימה של סגולות של רבינו לישועה. אותו אדם הודה לי, לקח את הדף, ולאחר שנושע הקליד לי את הכתוב, ומאז כשאנחנו נותנים למישהו מפתחות - אנו מצרפים את דף הסגולות שצילמנו מאותו דף מקורי, כבר מאות פעמים.

היתה אומרת שמות הצדיקים, ואומרת גם לאחרים להגיד, לכל הישועות. אנשים היו מבקשים ממנה ברכות, ידעו שהיא אישה צדיקה.

מה יש לך לומר על השינוי בין הילולת ר' שמעון בל"ג בעומר פעם, והיום?

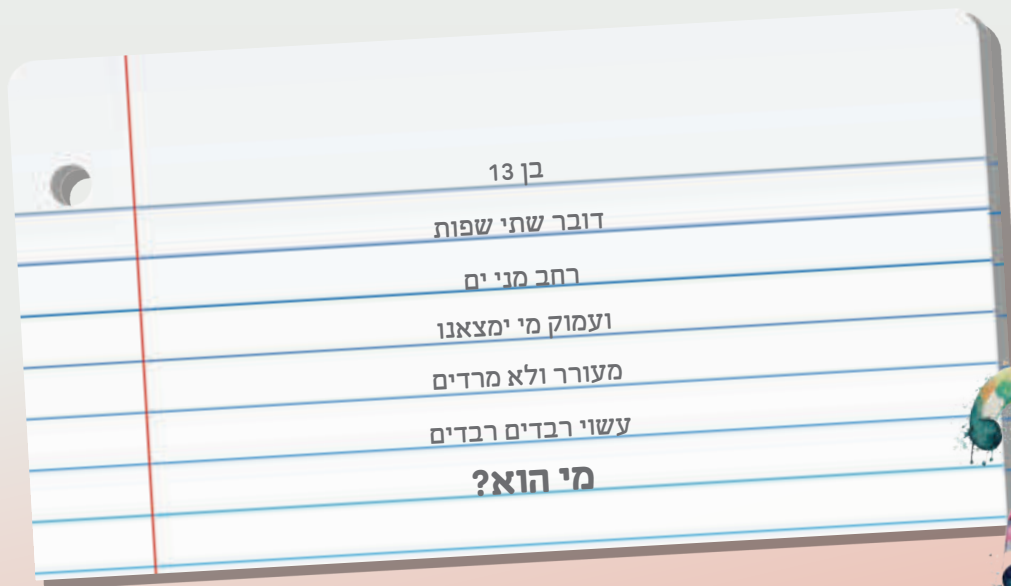
אני אגיד לך מה השינוי. השינוי הוא שפעם הייתי נוסעת ולא הייתי מספיקה להתפלל כלום. בקושי יכולתי לראות שרוקדים, כל הזמן היינו מחלקים אוכל.

כשחמי וחמותי גרו במירון, הייתי מתארכת אצל גיטתי, ולא אצלה, כי הם גרו בכפר, מרחק חצי שעה מהציון, ואילו גיטתי התגוררה במעלה ההר. היינו מתארחים קרוב לר' שמעון, מארחים ומתארחים... בעלי הראשון, ר' יענקל תפלינסקי זצ"ל, היה נוסע רבות לר' שמעון. אפילו חודש לפני פטירתו עוד היה שם, ונמצא כל הזמן בציון, ולא אצל הוריו. מירון הייתה בעצמות שלנו, ר' שמעון היה בליבנו, ולא יכולנו להתרחק מדי... היינו בכל הזדמנות נוסעים, ועולים לעזור...

ה' יעזור, שבזכות ר' שמעון, ובזכות רביה"ק, נזכה כולנו לכל הישועות, נחת מהילדים, ולגאולה שלימה בקרוב ממש!

| אור הנעלם |
חידה

פתרונות יש לשלוח למערכת 'אבקשה לבית' בפקס 077-3180237, או להקליט בקו המערכת 079-5682867 בשלוחה 2 הגרלה על זיכוי של חמשים ש"ח בחנויות נבחרות תיערך בין הפותרים נכונה עד לתאריך א' בסיון תשפ"ד

ויהי עור!

לצד מגוון כלי הכסף היוקרתיים
לרשותכם אגף מוצרי עור מרהיבים
במבחר אגדי של דגמים בלעדיים וקולקציות חדשות

חדש ובלעדי בגלבי!

דגם עמוקה
#56694
נוסח סטוד / אשנזו / ט"מ

פינת קולקציות
הודמות
במחירי קניין
חזרתי

הטבעה במקום! • עיצובים ומשלוחים • העריחת של גלבי!

מבחר * שירות
באחריות!
המצוינות

לקבלת קטלוג במייל שלחו בקשה
g025406046@gmail.com

גלבך כלי כסף ומתנות יוקרה
מרכז מסחרי לב הרמה - נוה הירדן 1 ב"ש
א-ה 10:15-12:30 | יום 17:00-21:30 | 10:30-14:00
052-7656577 | 02-5406046 :טל | g025406046@gmail.com

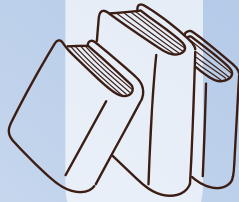
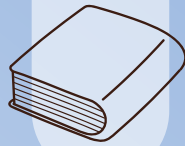
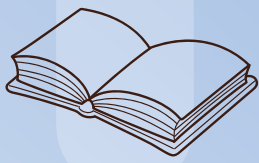
מחזוריים וספרים בכריכת עור מפות
מערכות אובדל ברייאנס מתנת יוקרה

עושים חלאקה!?

עכשיו זה הרגע לצרף את הילד
לתוכניות הגמ"ח המרכזי.

הטבות למשפחות חדשות
ולתינוקות עד גיל חצי שנה

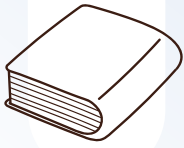
הנציג של אנ"ש, ר' שלום גרין:
053-3188825

קרוב לעין קרוב ללב

לקראת ל"ג בעומר הושבנו לשיחה שש נשים ברסלבאיות מצפת ומירון,
ובה הן מספרות לנו על הווי חיים מיוחד, על מגורים בסמיכות למקום
הקדוש, אויר פסגות צלול, מלא ב'גיחות' לר' שמעון, לימוד ב'ציון' באישון
ליל וסיפורי ישועות מיד ראשונה | כדאי רבי שמעון לסמוך עליו

ל. בסר

ב

דמה שהיה זה לפני זמן רב ביותר, לפני פחות משלושה עשורים - נסיעה למירון באמצע השנה, היתה כרוכה בטלטולים רבים, אוטובוס למירון היה רק פעם ביום, בהרשמה מראש, כשהנסיעה עצמה היתה אורכת זמן רב. וגם אם כבר זכינו לנסוע ברכב פרטי, הסיבובים בעליות למירון ולצפת, היו ה'קש ששבר את הגב'....

כיום, הרכב ממוזג כדבעי, האוטובוס זמין ונעים, והכבישים רחבים ומהירים. לפעמים עולה בי מחשבה, שטוב שקבר הרשב"י בראש ההר, כך שאפשר לפחות לעלות ולהתאמץ מעט בגלינו ותוך כדי להיזכר בהנהגתו של האור החיים הקדוש שטיפס בידינו ורגליו במעלה ההר, ולהעריך את הזכות הגדולה.

ישבנו לשיחה עם נשים יקרות שזכו וציון הרשב"י נשקף אליהן מחלונן, בעליהן באים בצל קורתו יום יום, ועבורן נסיעה למירון, זו רק קפיצה קטנה...

אימה באישון ליל

צ. לנדא הגיעה לגור בצפת בהיותם זוג צעיר ממש, כשבעלה הביע את משאלתו להצטרף ליכולל חצות' במירון, ציפי חששה מאד. היא פחדנית בטבעה, ולהישאר בלילה לבד בדירה, בעיר שעדיין לא מוכרת לה, לא קסם לה בכלל... בתחילה, בכל פעם כשבעלה התעורר ויצא אל הכולל, היא התעוררה ולא הצליחה להירדם במשך שעות ארוכות. נדמה היה שזה לא יחזיק מעמד זמן רב... אך במשך הזמן בעלה "למד" לקום חצות חרש, ולחמוק בלאט מן הבית, וצ. התרגלה... כיום, ב"ה, ביתם התמלא במהרה בתינוקות צפופים... ובעקבותיהם הגיעו הלילות ה"לבנים". כשהמצב היה מייאש, והיא מצאה את עצמה, עם חמישה פיצקאלך ערים, טרוטט שינה, היתה מזעיקה את בעלה להשתלט על המצב...

היום ב"ה כבר קל יותר, הילדים בחלקם כבר גדלו, והיא מספרת שבבין הזמנים האחרון בנם בן השלוש עשרה הצטרף לאביו לנסיעה הלילית למירון. הוא חזר בכל בוקר מלא אור ושמחה של סיפוק, ואף הצהיר כי בעז"ה לכשיגדל, הוא ימשיך בע"ה במסורת...

בנוסף, היא חולקת עמנו כמה תובנות וחיזוקים לנשים שמתמודדות וקשה להן עם ה'קיימת חצות' של הבעל, "אם אני יכולתי ושרדתי - זה אפשרי". הסיפוק לראות את הבעל חוזר בבוקר אחרי לילה מלא קדושה, לימוד והתבודדות, שווה את זה! נכון, זה ממש לא קל, היה לי בהחלט קשה ומאתגר,

אבל "לפום צערא, אגרא", היא אומרת בכנות, ומחזקת גם את החברות שבעליהן זוכים: "אשה שבעלה לומד חצות, זקוקה לעיתים לתמיכה וחיזוקים, ובפרט הצעירות שבהן. זכורנה שכל תקופה עוברת בסוף, וזה כדאי!"

'בלילות', היא ממשיכה ומספרת, 'מגיעים למירון יהודים מכל הארץ והעולם, מכל הגוונים, ויש אף התורמים סעודות הודיה על ניסים וישועות שקרו להם בזכות ר' שמעון, במקרה כזה, הם פונים לבעלי, כנציג הכולל, והוא דואג לכל מה שצריך. גם אנו כשנוקקנו לישועה, הבטחנו סעודה לאברכי הכולל, וראינו את ר' שמעון דואג לנו. היה זה כשנאלצנו לעבור דירה, ובמשך למעלה מחודש, חיפשנו דירה בנרות. בצפת, באזורים המבוקשים, קשה מאד למצוא דירות פנויות. הייתי ממש על סף ייאוש. נסעתי למירון, והבטחתי אצל רשב"י, שבעז"ה כשאמצא אבוא לומר "נשמת", להודות. ממש לאחר מכן נודע לנו על דירה שמתפנית באזור שתמיד רציתי, אזור בו נדיר למצוא דירה פנויה. היינו הראשונים לבוא לראות, וכך, בסייעתא דשמיא, אני גרה בדירה שתמיד חלמתי'.

כמובן, רבי שמעון מוזכר אצלנו בכל צורך, גדול כקטן. בכל עת משבר, הדבר הראשון זה תפילה, הבטחה לר' שמעון, תרומה, והשתדלות. גם הילדים יודעים ומרגישים שר' שמעון ממש נוכח בביתנו, במיוחד כשזה הנוף שנשקף מהחלון, ואפשר בכל עת פשוט לקחת כסא, להתיישב ולשפוף את הלב... בל"ג בעומר בשנת הקורונה משקפות מקצועיות עברו בין השכנים, ליבנו פספס, ועינינו כלו... אך אל ההר לא יכולנו לבוא, וכך השתתפנו מרחוק בהילולא.

לפני שנתיים בזמן האסון הנורא, בני הקטן היה מאושפז בביה"ח. בלילה התחילו לפתע יללות האמבולנסים השועטים לביה"ח ואני מצאתי את עצמי בסיטואציה נוראית. השתדלתי להיות לעזר, היה שם ילד קטן שדיבר רק באידיש וחיפש את אביו, ועזרתי לו לתקשר עם הצוות. האלונקות עם הפצועים, ההחייאות תוך כדי הריצה... גרמו לכל מי שהיה שם לזעוק בתפילה, גם אנשים שנראו רחוקים מתומ"צ התפללו בכל לב, שיצלחו המאמצים. הייתה שם חרדת אלוקים, שעה קשה לעם ישראל, גזר דין שנשגב מאיתנו.

כל היום 'בדרך למירון'

א. לוי מתגוררת בצפת מיום היוולדה. מאז ילדותה המוקדמת, 'רבי שמעון' הוא חלק מהחיים. כל השיג והשיח בבית היה תמיד סביב מירון. אביה ואחיה

שעדיין לא היה לו מקום. אחרי שנתיים התפנה מקום, והוא התקבל, ויומיים לאחר מכן נולדה לנו בת. לא היה קל, עם תינוקת קטנה וילדים קטנטנים להישאר בלילה לבד, אך לא רצייתי שבעלי יפסיד את האפשרות היקרה מזו. ב"ה צלחנו את התקופה, בעלי מתמיד מאד, וגם בזמנים שאנו נוסעים למרכז ליותר מיום יומיים, הוא נוסע עד לכולל וחוזר...

לפני שלוש שנים, כשקרה האסון, ישבנו המשפחה המורחבת לסעודה במירון. את הסעודה תרם מישהו מהמשפחה הקרובה שהמתין לזש"ק. כשהתחילו להגיע השמועות הקשות, היה ליבנו כאבן. אמנם ב"ה זכות שישבנו בסעודה כולנו ניצלנו, אך השמחה הפכה לתוגה עמוקה וכולנו התפזרנו.

למחרת הלכנו לציון שם שררה אורית נכאים. ערב שבת היה, וכל האנשים מיהרו לתת נשיקה וללכת... הייתי עם בת משפחתי שתרמה את הסעודה וכ"כ רצינו שתיושע...

עברו החודשים, בחודש אדר תשפ"ב נולדה לה, ב"ה, בת בריאה ושלמה. השמחה היתה גדולה, והיא סיפרה שכשעלינו לציון, למחרת האסון, היא שפכה את ליבה לר' שמעון: "כולם בורחים מפה, כולם שבורים ורצוצים, אף אחד לא מבין על מה היה לנו ככה, למה ר' שמעון כביכול לא רוצה שנשמה... אבל אני לא בורחת, לא עוזבת אותך, רשב"י, בבקשה, התפלל בעדי!"

רשב"י אכן פעל, נולדה לה, כאמור, בת, וב"ה יש לה גם בן...

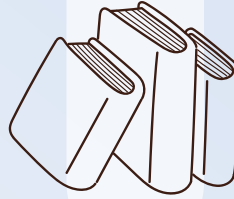
תחנת ברסלב במירון

את משפחת ג' ממירון, דומה שאין צורך להציג (ולמרות הרצון להישאר אנונימיים... אין הרבה משפחות ברסלבאיות ותיקות במירון...), יש הרבה סיפורים מרתקים שצוררים ושזורים בחייהם, מירון זהו ביתם בלי מליצה, הם במירון לאורך השנים, עוד מהזמן שמירון הייתה כפר כמעט נידח.

כשהגענו לגור, מספרת לנו גב' ג', פחדתי מאד על הילדים, על החינוך שלהם. ב"ה, זכות רשב"י הגנה עליהם. בכל בוקר הילדים היו פותחים את היום בתפילת ותיקין בציון, בכל מזג אוויר, שלג וחמסין. לאחמ"כ נוסעים לבתי חינוכם הפזורים בצפון: בצפת, בחצור ובנהריה. הם תמיד גדלו בבית, הכפר היה קטן, לא היו כמעט צימרים, ולא היתה חברה מתאימה, מלבד הציון, לא היה מה לחפש פה.

כשהקמנו את הבית רצינו שיהיה מקום להכניס אורחים, וב"ה הרבה מחסידי ברסלב התארחו אצלנו. זו הזכות שלנו, לשרת תלמידי חכמים וצדיקים, לכבס, לבשל ולארוח. תמיד אמרתי לילדים, תתבוננו בהם, כך תלמדו מהם!

אנחנו חיים את הרשב"י קרוב, בכל שלב בחיים. כשחוזרים ממסיבת סידור, עוד לפני הבית עוברים בציון עם הסידור החדש, שיתקבלו התפילות. בבת מצוה אומרים את כל התהלים שם במערה. לפני אירוסין, חתונות ושמחות ב"ה, גם לפני מבחנים, הכל הכל עובר דרכו, כמו השמחות - גם הקשיים והמועקות. הוא המקלט, האזון הקשבת והיד התומכת.

כשהקמנו את הבית רצינו שיהיה מקום להכניס אורחים, וב"ה הרבה מחסידי ברסלב התארחו אצלנו. זו הזכות שלנו, לשרת תלמידי חכמים וצדיקים, לכבס, לבשל ולארוח. תמיד אמרתי לילדים, תתבוננו בהם, כך תלמדו מהם!

תמיד היו או "בדרך למירון" או "בחזור ממירון", נדמה שהם מכירים כל ניקק סלע וכל ענף עץ ביערות סביב, מה שבא לעזרתם בשנת הקורונה, כך יכלו להגיע לרשב"י בדרכים העקלקלות, ואף הדריכו אחרים לזכות להגיע גם כשהיה כמעט בלתי אפשרי.

בעלה של א. נוסע למירון לפעמים גם פעמיים ביום. הוא לומד שם בכולל תהלים, בו עוסקים באמירת התהלים במשך שעתיים כל פעם, פעם ביום, ולפעמים גם פעמיים ביום. התהלים הם עבור אנשים ספציפיים, וגם כמובן לישועת כלל ישראל. כמי שנמצא במקום הרבה, הבית השני שלו הוא ציון הרשב"י. לעיתים הוא חוזר עם סיפורים מרתקים. יום אחד סיפר לנו על מעמד מיוחד לו היה עד, בו ראש ישיבה גדול משיבה ליטאית מפורסמת הגיע בלוויית מנין, הוא ביקש סליחה מר' שמעון, על כי מנע מבחורים מיישבתו לנסוע למירון לל"ג בעומר.

ר' שמעון נוכח מאד בחיינו, בכל שלב. ארבעת הבריות של בני היו בציון הרשב"י, וכמובן, אחד מהם אף נקרא "שימעון"... כי לגור בצפת, הכוונה לגור מול הרשב"י. כל הליכה מהעיר העתיקה לשכונות הדרומיות, טומנת בתוכה עצירה לרגע, בסמיכות לקבר האר"י, מול קבר הרשב"י, ונשיאת מבט לשמים בתפילה...

בכל עת שמתאפשר לי אני משתדלת לבוא... אבל ער"ח הוא זמן קבוע שבו אני מגיעה. היא מספרת לנו על פעם אחת שבה הרגישה במיוחד איך דואגים לה משמים לבוא לר' שמעון:

ערב ר"ח, התארגנתי ליציאה הקבועה. יצאתי לעבר תחנת האוטובוס, נהג האוטובוס הראשון שעליו רצייתי לעלות אמר שאינו עוצר במירון, והאוטובוס הבא יגיע רק בעוד שעה. יש לי עסק קטן בביתי למכירת מטפחות, ואם אצא בעוד שעה, אצטרך לבטל לקוחה שקבעה לבוא, התקשרתי אליה אבל היה לה קשה לשנות את הזמן. הייתי אובדת עצות, התחייבתי ללקוחה, אבל אני רוצה להגיע לר' שמעון... ניסיתי בכל זאת, ושאלתי מהיכן היא מגיעה. "ממירון" היתה התשובה, ואת גם חוזרת? "כן, מיד". ב"ה לא הייתי צריכה לבטל, וגם קיבלתי הסעה עד הציון...

כשהתחילה המלחמה, היא מוסיפה, 'בתחילה נדמה היה שנעצרו החיים, למשך חודש לא היו לימודים לילדים, וכך כל יום הצטרפה כל המשפחה לנסיעה היומית ל'כולל' במירון. בתחילה היו מלבדי בהיכל הציון שלוש נשים בלבד. קשה היה לראות את המקום, ההומה תמיד, לפתע ריק כ"כ, ההרגשה היתה קשה. עברו עוד יום, יומיים ולאט לאט עוד אשה ועוד, והציון חזר לשקוק חיים.'

רבי שמעון רוצה שנשמח

ר. חדד גרה אף היא בצפת. 'ביתנו אמנם לא צופה לרשב"י, אלא דווקא לכנרת', היא אומרת, 'אבל חיים את הרשב"י בכל רגע. עד לפני שנתיים היינו נוסעים בכל 'שבת מברכים' למירון, אך עם הזמן וצרכי המשפחה שגדלו, נהיה לי קשה... אמנם אני גרה קרוב, אך לא ראיזות ולפקלאות לא משנה המרחק.'

בכל פעם כשהגעתי לר' שמעון הייתי מספרת לפניו כל מה שהתחדש מהפעם הקודמת, ובכלל אני מרגישה תמיד שאני מדברת ממש עם ר' שמעון, מניחה אצלו את כל המצוקות וההתמודדויות, ומשתפת אותו בכל מה שקורה בחיים שלי, שהוא ימליץ בעדי.'

בעלה של ר. לומד גם הוא ב'כולל חצות' במירון, "לכולל קשה מאד להתקבל, המקומות ספורים וכמעט אף פעם, ב"ה, לא מתפנה שם מקום. כאשר הגענו לצפת, בעלי נסע לילה לילה למירון אע"פ

יודעים ומרגישים שר' שמעון ממש נוכח בביתנו, במיוחד כשזה הנוף שנשקף מהחלון, ואפשר בכל עת פשוט לקחת כסא, להתיישב ולשפוך את הלב... בל"ג בעומר בשנת הקורונה משקפות מקצועיות עברו בין השכנים, ליבנו כסף, ועיננו כלו... אך אל ההר לא יכולנו לבוא, וכך השתתפנו מרחוק בהילולא

המסירות נפש למירון, היה גם הוא עסוק במשך כל הל"ג בעומר באירוח הבאים להילולת הרשב"י. במשך השנה היו נוסעים הרבה לשבתות במירון, ובעיקר זכור לה המסע, משפחתה הגדולה על טפס ומשאם... עולים מירונה לשבות אצל הרשב"י.

הכפר היה אז דליל מאד ביחס להיום. טיילנו בשבילים הפתוחים, וחקרנו פינות נסתרות. רשב"י היה ממש חלק מהותי מילדותי. ואז, הגרנו לחו"ל, החיים שם היו אחרים, במיוחד היה קשה כשהגיע ל"ג בעומר. גם שם חוגגים, אמנם, אבל בסגנון אחר, מאופק. עושים טיול, פעילות חווייתית, מדברים על ל"ג בעומר כיום חשוב, אבל ר' שמעון לא ממש חלק מהענין. זה היה שונה כל כך, משהו אחר. כבר טעמנו ל"ג בעומר מלא אור, אש שלהבת שמאירה וחודרת ללב... הגעגועים היו קשים, ל"ג בעומר הפך ליום של געגוע וכיסופים.

גדלתי, התחנתי, לבני הגדול כמובן עשינו חלאקה במירון, לא היה לי שאלה בכלל... באנו לארץ לפסח, ונשארנו עד ל"ג בעומר. למי היה אכפת שלא נח, שזו שהות של למעלה מחודש, חיכנו כל יום לל"ג בעומר.

גם כשכבר היו לי שלושה ילדים, הרגשתי שאני חייבת לבוא. דאגתי שתהיה להם השגחה טובה, וקמתי ונסעתי. לא היה קל, ולא זול, אבל הגעגועים הציפו אותי, והייתי חייבת להטען.

כמובן, כל ביקור בארץ, לא משנה מה אורכו, כלל נסיעה למירון. בכל פעם כשהגעתי לר' שמעון ביקשתי ובכיתי, התפללתי שאזכה לגור בארץ ישראל. רק מי שאיבד משהו יקר יודע להעריך, ואני, במיוחד הערכתי. זר לא יבין זאת. ממש בכיתי בכל ליבי שאזכה לחזור, אמרתי בפה מלא לרשב"י שאני מבקשת לגור קרוב אליו. לא היו לי תכניות, רק כיסופים ורצון עז.

ואז, הגיעה הקורונה, הגענו מוקדם לאומן כדי להספיק להיכנס לאוקראינה לפני שיסגרו השערים. אין לי הסבר כיצד ומדוע, פתאום החלטנו שאנחנו לחו"ל לא חוזרים. רוצים לגור בין יהודים! התפללנו בציון שהקב"ה ינחנו בדרך בעצה טובה, ומשם המשכנו לארץ ישראל. הרגשנו שאם לא "נחתוך" נתקע שם בארץ העמים לעולם...

הגענו לפה ללא ידיעה מה ואיך ואנה נפנה. חיפשנו מקום מגורים שיתאים לנו, הסתובבנו בכל הריכוזים החרדיים, מירושלים ועד הר יונה ולא מצאנו. היינו מיואשים, בלי בית, בלי כתובת וללא פינה אישית.

היינו נחושים להישאר פה ולא לשוב אחור לחו"ל, והחלטנו לתת לעצמנו עוד הזדמנות אחרונה. מישהו הציע לנו דירה בצפת, והחלטנו לבדוק אותה. הלכתי לראות את הדירה בהחלטה של 'זה מה שיש, א"י נקנית ביסורין', וה' ריחם עלינו בחסדיו המרובים, הדירה היתה מתנה מופלאה, פינת יקרת ממש. נוף, שכנים נפלאים, מה עוד יכולתי לבקש? הכל הסתדר על הצד הטוב ביותר. השתקענו בעיר. ב"ה, בעלי יושב ולומד כל היום, מה שבחו"ל, למרות החיים הטובים והנוחות הכלכלית, לא היה אפילו בגדר אופציה אפשרית.

בכל בוקר בדרכי לעבודתי, אני יורדת במעלות העיר צפת, לפני נפרש הנוף, הר מירון וקבר הרשב"י מול עיני. אני עוצרת לפרק תהלים של הודיה, יודעת שהכל זה זכות אבות ותפילות! תפילות! תפילות!

בשנה שעברה, בזכות הרשב"י זכיתי למתנה נוספת, ושימשתי

< המשך בעמוד 15

בל"ג בעומר אנחנו הנשים היינו עולות לציון רק מהבוקר, אף פעם לא בלילה, בשביל לא לוותר על הצניעות, אם קשה או בלתי אפשרי היה להגיע עד הציון, היינו יוצאים למרפסת, כדברי האריז"ל שכל מירון כלולה בקדושת הרשב"י.

היה זה בקיץ תשנ"ב, היינו בדרך לצפת עם אחת הבנות, משום מה התעכבה הבת ולא יצאנו בזמן לדרך. פחדתי לפספס את התור שקבעתי ודחקתי בה. יצאנו באיחור ואז שמענו את ה"בום" מכיוון הצומת, מחבל התפוצץ באוטובוס קו 361, ויהודים יקרים נהרגו בעוה"ר. הרגשתי בחוש שזכות הרשב"י הגינה עלינו...

בשנת הקורונה, הן אומן והן ציון הרשב"י היו סגורים בראש השנה, ובביתנו התקיים מנין של חסידי ברסלב. התפילה בנוסח הידוע, היתה משהו מיוחד, כל מי שהיה שם אמר כי שנים לא זכורה לו תפילה מיוחדת כזו. אירחנו מכל הלב, עם אוכל אשכנזי וספרדי, הכל בהרחבה.

ל"ג בעומר זה ה-חג שלנו, אופים מבשלים ומתכוננים. השנה, ממש קשה לראות את הצפון שבקיץ מתעורר לחיים, ואת מירון שלפני ל"ג בעומר לובשת חג, והנה הכל רדום. נעשה לנו עצוב בלב, אנחנו עדיין מקוים ומתפללים לבשורות טובות, המלחמה יכולה להגמר ברגע, אם ירצה השם, ואנו מאמינים...

להיות כמו סבתא פרומא

ל. רוטמן חזרה לגור בארץ אחרי שנים רבות שהתגוררה בחו"ל. מילדותה המוקדמת שלובים הרבה זכרונות מתוקים ממירון. סבתה, מרת פרומא אנשין ע"ה, היתה מנשות התווך של ה'הכנסת אורחים'. לאה וזכרת איך אביה, שגם הוא ירש את

וְשׁוּב
דְּרָכֵי הַצִּיּוֹן שׁוּמְמוֹת
מְבֻלֵי בְּאֵי מוֹעֵד
וְאִין
הַמּוֹן אָדָם צוֹעֵד
וְאִישׁ וְיִלְדוֹ עַל כְּתָפוֹ
מְרַקֵּד
וְאִידֵךְ
עֲלֵתָה לָנוּ
שׁוּב נְנַעְלִים הַשְּׁעָרִים
וּפְעָמֶיךָ לֹא בְּנַעְלִים
הַשְּׁמָרוֹ
מַעֲלוֹת בְּהָרָה
וּבְגֵלַע בְּקִצְהוֹ
כָּל אִישׁ יִפְשֵׁפֵשׂ מַעֲשָׂהוֹ
ר' שְׁמֻעוֹן
מֶשׁ עוֹוֹן
הַשִּׁיבְנוּ
וְנוֹשְׁעֵנוּ....

| מבית שיחת חברים |

בית שיש בו 'זוהר'...

"ענה ואמר, זה אין אתה יודע שבאשכנז אינם נמצאים ספרי הזוהר הקדוש. ואף על פי שנדפסו שם ספרי הזוהר הקדוש, עם כל זה אינם מצויים שם רק נמכרו למדינתנו. ומחמת שאין שם ספרי הזוהר הקדוש, על כן הם הולכים מלובשים במלבושי דייטש" (חיי מוהר"ן, תכב).

עצם העובדה שלא מצוי שם ספר הזוהר, גורמת לכך שהיהודים המתגוררים שם לובשים חליפות קצרות - - -

לא בגלל שהם לא 'לומדים' זוהר; זה הרי היה מצוי גם באזור מגוריו של רבינו, שהיו יהודים רבים שלא למדו בפועל זוהר.

אלא בגלל שהזוהר לא מצוי שם...

כשיהודי חי באזור שבארונות הספרים - בבתי כנסיות ובבתים - לא מצוי זוהר, ורואים שם רק ספרי נגלות התורה, זה עלול להשפיע עליו שלא יבין מה לא טוב בחליפה קצרה...

אך כשהוא חי בסביבה שהזוהר נוכח שם, גם אם הוא עצמו לא פתח זוהר מעולם, היהדות שלו 'זוהרת' יותר; יש לו חשק להתלבש ארוך - - -

אז בואו נדאג שהבית שלנו יהיה בית עם 'זוהר', תרתי משמע:

בית שיש בו את הסט של ספרי הזוהר (ואם הוא עדיין לא קיים שם, אולי תקנו אותו במתנה לבעל לכבוד יום הולדתו הקרוב).

וממילא גם, בית שיש בו זוהר ואור של פנימיות התורה!

בית שכשמתלבשים בו בצניעות, מאירים בלבבות שאין כאן רק עמידה ב'תקנון' ושמירה על החוקים, אלא יש פה משהו נשגב ונפלא; גרמנו שעשועים בעולמות העליונים...

בית שכשנוטלים בו בבוקר ידיים לילדים הקטנטנים, דואגים לטפטף להם, תוך כדי דיבורים של משמעות פנימית לטקס הנטילה; משהו כמו: "אשרינו שאנחנו זוכים ליטול ידיים ולקיים מצוה", "אשרינו שבנטילה פשוטה זו אנו מורידים מעצמנו את רוח הטומאה", או כל סוג של דיבור אחר

אך כשהוא חי בסביבה שהזוהר נוכח שם, גם אם הוא עצמו לא פתח זוהר מעולם, היהדות שלו 'זוהרת' יותר; יש לו חשק להתלבש ארוך

שיאיר בלבבות אור של משמעות פנימית, ולא רק פעולה סתמית פשוטה. וכן הלאה; נייער כל דבר שבקדושה.

"רז" - אומר הזוהר - הוא בגימטריא "אור".

הרזים והסודות, הם האור הפנימי שיש בכל דבר.

וכדי לחוש ולחוות את האור, לא חייבים להיות 'מקובל' שיודע להצביע ולהסביר מהו בדיוק הסוד. אלא כל אימא יהודיה פשוטה יש לה את זה בלב, בזכות רבי שמעון בר יוחאי!

ואת האור הזה נעביר הלאה לילדים, כדי שגם הם לא רק יקיימו את התורה, אלא גם ירגישו שיש בה רז ואור...

ל"ג בעומר מגיע, ויחד אתו נזכרים מחדש שיש 'רבי שמעון בר יוחאי' בעולם, והוא השאיר לנו גם מתנה עצומה, ושמה: ספר הזוהר הקדוש!

הזוהר הקדוש הוא לא רק ספר עם סודות עמוקים, אלא הוא 'הספר' בה"א הידיעה שבזכותו וכוחו לא נשכחת התורה מפינו ומפי זרענו, ובזכותו ובכוחו נצא מהגלות ברחמים (כמובא בתחילת ליקוטי מוהר"ן, במאמר 'לכו חזו').

הן על כך אנו שמחים וצוהלים ביום ל"ג בעומר, כפי שכותב מוהר"ן: "זוהר תוקף השמחה של הלילולא דרבי שמעון בר יוחאי ביום הסתלקותו הקדוש, אף על פי שלכאורה היה ראוי לבכות מאד ביום הסתלקותו, אך אף על פי כן נוהגין לשמוח מאד, ועיקר השמחה הוא שאנו שמחים בהשאת תורתו הקדושה, שהשאיר לנו ספר הזוהר הקדוש, שעל ידי זה יפקן מגלותא" (ליקוטי הלכות, הכשר כלים ד, ד).

אולי תאמרו, שהמקום הכי פחות מתאים לדבר על כך הוא בגיליון לנשים...

מילא ב"אבקשה" של הגברים, אולי מתאים לדבר על זוהר. שהרי הם יכולים - אם הם רק רוצים ומסוגלים - ללמוד זוהר הקדוש, ואפילו להפוך ל'מקובלים'...

אבל ציבור הנשים, וכי הוא מתאים ללמוד זוהר? וכי יש רצון להפוך אותן ל'מקובלות'...?

אז זהו, שלא.

לא רק שהן לא צריכות ללמוד קבלה, אלא גם אסור להם...

אז במה ישמחו הם בל"ג בעומר? עם כך שהגברים לומדים זוהר?

ובכן, שימו לב:

הזוהר לא עוזר רק לאלו שלומדים אותו, הוא גם עוזר לאלו שמאמינים בו!

השפעתו של ספר הזוהר אינו רק במישור התודעתי והלמדני, אלא גם ובעיקר בתפיסה ובהשקפה שהוא מנחיל למאמיניו; שיש סוד בכל דבר, ואין שום דבר פשוט וסתמי, לא בתורה ולא בכל הבריאה כולה.

והשפעה זו מחלחלת לא רק למקובלים, אלא גם להמון העם הפשוטים. ולא רק לגברים, אלא גם לנשים, ואפילו לילדים קטנים.

מאז שבא רבי שמעון לעולם, והנחיל לנו את הזוהר - חילחלה בעולם כולו ההבנה שאנחנו לא מבינים כלום; הידיעה שאנחנו לא יודעים כלום; האמונה האיתנה שבכל דבר פשוט יש סוד לא פשוט בכלל...

וככל שמפנימים את האור הזה, כך אנחנו ניצולים מ'שכחת התורה'.

כשילד גדל בבית שבו האמא היהודית נותנת לו את התחושה שבכל מצוה יש משהו נשגב ונעלם, התורה לא תישכח ממנו.

אמרנו שהזוהר משפיע לא רק על אלו שלומדים אותו, אלא גם על אלו שמאמינים בו.

הייתי רוצה אולי לומר משהו חריף יותר:

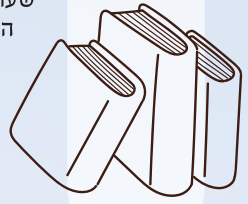
הזוהר משפיע לא רק על אלו שלומדים אותו, אלא גם על אלו שנמצאים בקרבת מקום אליו... ממש כך...

הנה דוגמא:

בספר חיי מוהר"ן מובאת שיחה, בה גילה רבינו שהסיבה הרוחנית מדוע בני מדינות אשכנז לובשים חליפות קצרות כדרכם של הגויים הגרמנים, ואינם לבושים בלבוש יהודי ארוך מסורת, היא מחמת שאין שכיחים שם ספרי הזוהר הקדוש...

וכך כתוב שם:

כשמשיית שלו. ביקשו ממני לעזור ולשמור על המעבר הסדיר של הנשים בציון הקדוש בל"ג בעומר, הייתי 24 שעות בתוך הציון, לא הרגשתי את המאמץ בעמידה הממושכת. היתה בפנים יראת אלוקים. נשים מכל גווי הקשת נכנסו אחת אחרי השניה אל הציון הקדוש, מי בבכי ומי בהודיה. המראה טלטל אותי, מסירות הנפש של רבות מהן, עם תינוקות על הידיים, בכסאות גלגלים, בכל גיל ומכל מרחק.

היה זה משהו מרגש שלא חוויתי מעולם. אף פעם קודם לכן לא זכיתי להיכנס לציון עצמו בל"ג בעומר. אפילו כשבאתי מחו"ל, ושילמתי הרבה כסף כדי לזכות להיות במירון, והנה אני זוכה לעמוד אצל הרשב"י ביום החתונה, ההילולא, השמחה הגדולה שלו, ולשרת אותו כמו סבתא פרומה ע"ה, לתת לנשים את הזכות להתרפק ולפרוק. כל הזמן מלמלתי פרקי תהילים, והזכרתי שמות לישועה. הנשים שעברו לידי היו מאושרות ושמחות גם על הזכות, וגם לראות נשים "משלנו" שדוברות את שפתנו, וב"ה הכל התנהל בצורה רגועה ומתחשבת".

ח. גוטליב מתגוררת אף היא בשכונתיה של צפת. היא מספרת על תקופה בה הונהג בביתם ש"אם הצלחנו לסיים עם ענייני השבת בשעה מוקדמת, היינו קמים ונוסעים למירון ואומרים שם את התהלים, זו היתה הכנה נפלאה לשבת!"

בנוסף, אף היא נכדה של סבתא פרומא אנשין ע"ה. הסיפורים אודות מסירותה לרשב"י והכנסת האורחים, מרתקים. שום דבר לא היווה מכשול בעבורה, לא הממון ולא הטורח, לא המרחק ולא הכת. היא גייסה את הילדים, הנכדים, הרוכלים בשוק וכל מי שהיה אפשר... כולם ידעו שלה לא מסרבים. גם בנה, אביה של חיה, לא ויתר על ל"ג בעומר גם כשכולם ויתרו.

היה זה בימי מלחמת ששת הימים, זמן סכנה ומלחמה, וחבורת חסידי ברסלב קמים, יוצאים מהמקלטים ומצפינים לרשב"י. באמצע הנסיעה נחסמה הדרך, רעמי ההפצצות נשמעו ממרחק ולא ניתן היה לעבור. מיד נשאו קולם בשיר ומחיאות כפיים להמתקת הדינים, וב"ה היו בין הבודדים שזכו, והיו בל"ג בעומר התשכ"ז במירון.

לסיום - עלי להודות כי במהלך הכנת הכתבה וכתבת הראיונות התרגשתי לשמוע על נשים מזן שחשבתי שכבר נכחד... נשים של יראת שמים, מסירות נפש, הולכות במדבר בארץ לא זרועה, בביטחון, בביטול מוחלט ובענווה.

אשרי הרבי, שאלה הן נשות חסידיו!

צליאק?

"מולינו" - געבעהקס

מאפיה ביותית ארז'וסימ
מלסוין

מעכשיו המאפים המשובחים לרגישים לגלוטן

בהשגחת הבר"ץ
ירושלם
ש"י
הצדה החלקית

המאפים בברכת "המוציא" ו"מזונות"

מגיעים לצפת?

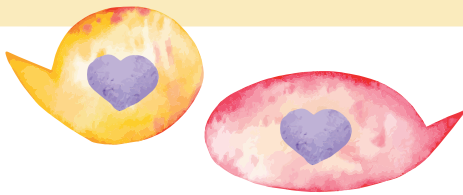
להלן שעות הפתיחה הקבועות בצפת:
ימים רביעי וחמישי אחה"צ 5:00 עד 8:00 בערב
מאפים טריים בימי חמישי בשעות הפתיחה בלבד
ברח' צה"ל 5 כניסה אחרונה בקומה 1-

המוקדים שלנו ברחבי הארץ:

פתח תקוה 052-7114573	ביתר 050-4167017	ברנפולד 052-7668169
דרום 0527119592	חיפה 052-7181701	בית שמש 058-3276170
צפת 052-7694405	ירושלים - שמגר 052-7674341	ירושלים יב"א 052-7144619

לפרטים נוספים ולקבלת קטלוג במייל: 058-3276170

פנו אלינו: MGO527694405@GMAIL.COM

| שיחות מלב אל לב |

א. הכהן ♥

לספור את עצמי

נדמה לו שעדיין הוא רחוק לגמרי מהשם יתברך צריך להתחזק את עצמו ולהמתין ולצפות לישועת השם". (שם)

מספרים עלינו בשמיים 'סיפורי צדיקות'...

פ. קניג בית שמש: ומה ר' נתן ממשיך במשפט הבא? ש"גם מי שאין עבודתו בשלמות... צריך להתחזק את עצמו... ולהחיות את עצמו בתוך כך בכל מה שיוכל, פעם תורה, פעם תפילה, פעם התבודדות, פעם שיחת חברים".

אז קודם כל נדע שמצד אחד - בכל יום צריך להחיות את עצמינו בכלים ובדרכים אחרות. פעם בתפילה, פעם בעוגה, פעם בליטוף לחי קטנה. והרבה בעצמו כבר אמר פעם: מה יש להתבלבל בעבודת השם (שאולי הייתי צריכה לעשות דברים אחרים...) כי העיקר שלא עושים רע. וכך או כך - נתן לנו הרבי עצה קדושה - למסור את עצמינו להשי"ת בתחילת היום, לומר לו בפשטות: אני רוצה לעשות את רצונך באמת. לכן הריני מוסרת את עצמי בידך... שיהיה הכל כרצונך הטוב... (ובהתקשרות לכל הצדיקים האמיתיים... ובפרט לרבינו הקדוש... שזכינו והם מורי הדרך שלנו בתחילת כל מסע מופלא של הבוקר).

ומצד שני, כנגד הקולות המחלישים - יש לנו 'היתר' מהרבה, להעמד מול הבעל דבר המחליש וכנגד הדיבורים המעייפים שלו לומר בבהירות: "נכון גם אם יכולתי להספיק יותר. אבל אני רוצה, ויש לי את הרצון הטוב, שהוא העיקר!"

ואם אמנם נראה לנו ש'מה כבר עשיתי היום... שטפתי כלים בחלבי והעמדתי מכונה עדינה... ומה יהיה על הדברים המשמעותיים באמת...?' אבל באמת הבה נזכור שהכבוד של השם יתברך מתגלה דווקא מתוך הפעולות הללו. ובסופו של דבר, בפרספקטיבה של זמן, כשמסתכלים אחורה, מגלים איך עוד יום פשוט, ועוד אחד - גידלו ילדים להשי"ת. איך התמונה מורכבת מעוד שניצל או גרב שזיווגת. והנה, בזכותך! הרך הנולד ששכב לפני רגע בעריסתו שב עכשיו כעלם חמודות מה'פעלד' ואור בעיניו.

אפשר גם לראות שהסיפורים שמספרים בערגה על הסבתות של פעם, הם בדווקא על הפעולות הפשוטות והקדושות שכולנו זוכות לעשות. אוי, איך היא חיכתה למשיח... איך אמרה קפיטל תהילים תוך כדי הכביסה... ובכמה אהבה וחום חיבקה כל ילד... אוי, ועוגת השמרים... אז גם מאיתנו מספרים 'סיפורי צדיקות' - לא רק בעוד שנים רבות אלא כבר עכשיו - בשמיים, מספרים 'באבע מעשה'ס' מרגשים עלינו, נשים יהודיות פשוטות ויקרות.

השם יתברך מתפאר בכל אמה יהודיה!

פ. שטיין, ביתר עלית: בעקבתא דמשיחא של תשפ"ד יש כמו תדר שנמצא באוויר ומשדר לנו כל הזמן כמה שצריכים! חייבים! ומורכחים! להספיק ולהצליח. כנראה, שהתדר הזה נשאב לתוכינו יחד עם האוויר שלא נח ולא זך...

בתוך המרוץ הבלתי פוסק אחרי ההספקים והמטלות, שכחנו, שבעצם השווי והערך של כל אחת מאתנו לא תלויים בכלל [!] באיכות או בכמות המעשים שלה. כולנו, כל אשה ואמא יהודייה היא שווה ויקרה לאין ערך ושיעור!

עם המטאטא ביד. עם הרצונות בלב. עם הטלפון באוזן. דיבורים קדושים מנחל נובע מרווים את צמאונה. "כי צריך לידע שכל ימיו מנויים וספורים". רבי נתן מלמד אותנו איך להחשיב ולייקר ולספור כל יום מימי חיינו. (ליקו"ה, הלכות, פקדון, ד).

אח, המטאטא, הטלפון והיא מתרגשים גם יחד. היום שלי ספור. הוא יקר. אין ימי שגרה או ימים אפורים. יש רק ימים יקרים נדירים קדושים. והיא - מחוללת בתוכם כל כך הרבה. הדיבורים מהנחל ממשיכים לנבוע מהטלפון אל הלב, כשרעשים משונים ומקוטעים נשמעים מן הקו:

'כי... כל... יום... הוא יקר... נו, מה... כבר... הספקת... היום... כל יום מנוי... אבל - יכולת... הרבה יותר...' אוי, חלישות מעייפת משתלטת על המטאטא, על הטלפון, ובעיקר - עליה. פתאום כבר אין לה כח. כי... לא רק היום... היא לא מספיקה מה שרצתה, אלא כל החיים שלה נראים לה פתאום דהויים וחסרי עומק. כאילו משהו צבע את החיים שיכולים היו להיות לה - בצבעים עשירים, מרגשים, נספרים. ואותה - בצבע אפור, חיוור. משעמם. מה עושים? איך מתמודדים עם התחושה המחלישה הזו?

הבעל דבר יודע גם כן לצטט!...

ה. ראטה בני ברק: אצל הרבה זה פשוט מאוד. הדיבורים של ההתחזקות - היו מצד הקדושה. המנגינה המחלישה והמייאשת - מהבעל דבר. הרצון שהתעורר לנו בלב לחיות חיים טובים באמת - שורשו בטוב. חלישות הדעת מהחיים הנוכחיים - מהיצר הרע.

אחד החידושים המסעירים והמאד משמעותיים שלמדתי בבית הספר של הרבה'ה, היה - שגם בתוך דיבורים קדושים עלינו להיזהר ולברר את הקולות. גם שם - היצר הרע מתלבש בצמות, ורוצה להחליש אותנו. אנחנו מבקשים מהשם - 'הסר שטן מלפנינו ומאחורינו'. מאחורינו - כי לפעמים מי שדוחף אותנו קדימה - זה השטן... לא בכבודו, וכן בעצמו.

ר' נתן, התלמיד שמלמד אותנו איך להתחזק ולשמוח גם בשטחים האפורים של החיים, כבר גילה לנו על ה'קצר' בתקשורת הנ"ל. ודווקא בהמשך ההלכה המדברת על ספירת וחשיבות כל יום, מזהיר הוא אותנו ש"אף על פי כן צריך להיזהר בנפשו שלא יגרום לו הזריזות חוץ מהמידה, הריסה לגמרי חס ושלום. כי זה כלל גדול שבכל דבר ובכל מידה יש בו טוב ורע, והבעל דבר אורב על האדם תמיד חס ושלום ללכודו במצודתו בכל מיני תחבולות וערמומיות שבעולם." (ליקו"ה, שם)

כשאנחנו יודעות מול מי אנחנו מתמודדות, אנחנו יכולות להלחם. כל קול מייאש ומדכא, גם אם הוא בא מצד הקדושה - באמצע הרצאה, או קריאה של דיבור קדוש - אם הוא מחליש אותי, סימן שהבעל דבר ארב לקלקל לי את הדיבור. אולי לא הבנתי נכון. אולי הדיבור לא מתאים לי עכשיו.

ואם הוא יבוא בציוטטים עמוקים אבל במנגינה מייאשת - נצטט לעומתו בעזות ש"לזה צריכין המתנה כי גם מי שאין עבודתו בשלמות אפילו אם

| ניגון מיוחד משלי |

לכו חזו | ר. לב

לא ישטפוה מיס רבים ונהרות
ותמורתה יתן איש כל הון ביתו,
עצה ותזקה נוגהת אורות
תהי נא פי שנים לאחר הסתלקותו.

פי ראוי הנה לנו מאד בכביה
בעצם ותוקף גלות המר,
אך הנחל הנובע אלינו מאבן השתיה
מצילנו מהתגרות אותו בעל דבר.

מתניגע לעורר לב רפה ונופל
לבליתי יישן עמקות ימיו,
הצדיק נגש אל תוככי הערפל
מזריח אור וכסופים לקוראיו.

וכרגע גדול, יומא דהלולא כיום חג
נוהרים אל ציונו של עיר וקדיש,
מונים בשמחה, סופרים ל"ג
ובטוחים בכוחו שגאלתנו יחיש.

בחבה, בתפלה, זוכים על קברם להתפלל
כי תקיפה אמונתנו בהשאת תורתם,
אין לנו, אין על מי להשען
לקדושים אשר בארץ ואדירי כל חפצי בם!

הנשמה שלנו בשורשה היא כולה אינסוף טוב! [ובוודאי מי שזכתה שמקושרת לשורש נשמות ישראל שמאיר בה את הטוב שבה].

רבינו כבר גילה לנו ש"עכשיו בעוונותינו הרבים חן וחשיבות של ישראל נפל" [ליקוטי מוהר"ן, תורה א'] הלוואי שנוכח ש-כן, יש לנו חן וחשיבות אמיתיים! ה' יתברך מתפאר בכל 'אידישע מאמע'! [גם אם יש לה היסטוריה רצופה בכישלונות ואכזבות]. לנו, עם המנעלים המשולשים שנוצרים לנו תוך כדי הטיפול בילדים ואינסוף המטלות בבית - מגיעה התהילה והכבוד הרבה הרבה יותר מלנשות העולם שמוערכות בקריירה, כסף והצלחות...! וכשנגלה ונאיר את אינספור הנקודות הטובות שבנו, ממילא נזכה לעשות עוד ועוד טוב. "ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב... יוצא באמת מכף חובה לכף זכות" [ליקוטי מוהר"ן, תורה רפ"ב]

מותר לי לשמוח ב'קצת'...

ג. רוזנפלד, בני ברק: הרבה מלמד אותנו במעשה מחכם ותם כיצד להתבונן בחיים, להחשיב לא רק את שלימות הנוצצת, רק להחשיב ולשמוח בכל התקדמות שאני עושה, ומצד שני להכיר בכוחות ובמצב שלי.

ואפשר לקחת מזה גם עצות לסדר וניקיון, בפשטות. איך להתקדם כל הזמן, אבל מתוך שמחה ורוגע. לעשות מה שאפשר - אך מתוך תשומת לב לכוחות ולכלים שלי. כשאני עוברת ליד ערימה של כביסה, אני יכולה להתעלם, כי "ממילא אין לי זמן עכשיו", אבל אפשר לקפל איזו חולצה ומכנס ולשמוח מכך מאד! כשאני מטיילת באזור הכיור - מותר לי גם לשטוף רק איזו כפית וצלחת ולהרגיש טוב עם ההתקדמות! וכך בסוף היום - אני יכולה לשמח את עצמי בהספקים הקטנים והיקרים הללו. כי מצד אחד - יש בו, ביום הזה הרבה מעשים של טוב וסיפוק, ומצד שני - הכל היה לפי היכולות. להצליח באמת ולפעול טוב בחיים - זה לא רק במעשים כבירים ומרשימים, אלא גם, ובעיקר: לשמוח ב'קצת', ולדעת שהוא יקר ושווה מאד.

ושאלה לחודש הבא - נולדתי בבית של חסידי ברסלב. לאחרונה אני פוגשת מידי פעם נשים שהבעלים שלהן התקרבו לברסלב, או שהן 'אוהבות לשמוע דיבורים מרבי נחמן', הן מסתכלות עלי בהתפעלות ושואלות כל אחת בסגנונה, 'מה, את חסידת ברסלב? איזה כיף לך...!' ואני - שואלת את עצמי: ממה הן מתפעלות ומתרגשות כל כך?---

עם הופעת 'אבקשה לבית', אני קוראת ומבינה שלרבי' יש לתת לי חיים טובים ומתוקים הרבה מעבר למה שהכרתי עד היום. ואני רוצה לשאול: 'למה נגרע'. למה לי, שכבר נולדתי חסידת ברסלב, לא יהיה את האור בעיניים ואת החיות השמחה בלב. ואין אני, כאשה, (שכבר נקראת חסידת ברסלב מאז שנולדה) יכולה להתקרב אל הרבי'ה?

בתודה מראש, ש. ג. ירושלים

יש לך מה להגיד? את מוזמנת "להזכיר כל אחד את חברו, כל העצות טובות שידועים ומבינים כל אחד, כפי מה שקבלו מרבם" (משיבת נפש, ג') ניתן להשאיר תשובות בקו המערכת שמספרו: 079-5682867 או לשלוח פקס ל: 077-3180237

בריחה | פרק 2

תקציר: לחנה וצבי בן יחיד, והם הורים שכולים למספר תינוקות שנפטרו לאחר לידתם. צבי מתחזק בתורת רבינו. חיים, אחיה של חנה, שומע את השמועה על צבי ומזמין את חנה לשיחה עם הוריו. חנה מבינה שמדובר בהתנגדות לא רק מחוץ אלא גם מבית. חנה מגלה כי אחיה לוקח את בנה היחיד בן העשר בלי רשות. היא ממחרת לרדוף אחריו.

חיים עצר כרכרה. הילד נפתלי אווז בטבעיות בידו. העגלון מסמן להם: עלו. ברגע האחרון, כשחיים מטפס והילד בעקבותיו, חנה מגיעה וממהרת לתפוס בידו השמאלית של הילד.

"בוא," היא מושכת אותו.

קולה רועד. שפתיה רועדות. היא לא מזהה את אחיה. איך הוא הופך קר ומתנכר.

"אמרתי לנפתלי שניסע לביקור אצל סבא וסבתא. הם בקשו לראות אותו."

"הוא יבוא לבקר רק איתי ולא איתך. חיים. ואני יודעת שאתה חוזר כעת לבית שלך. אין לך רשות. איך העזת?" עיניה זולגות דמעות. "זהו בני היחיד, מתוך כל אותם תינוקות שנפטרו. איך העזת לקחת את היחיד?"

"דווקא משום שהוא יחיד. דווקא משום כך. לא תרצי להציל אותו? בוא נפתלי. אני אדבר כבר עם אבא. בוא."

המלחמה על הילד היא פיזית. והכאב הוא הרבה יותר. זה היא מול הבן שלה ומול אחיה. וצבי לא כאן. מה עושים? צבי לא כאן. לא יודע שמתחוללת מלחמה על הילד.

היא מושכת בכוחות לא לה את הילד.

"אתה לא תקח אותו. תלך מכאן. לעולם אל תגיע שוב לבית שלנו." עיניה רושפות. כבר אינו אח. כבר מישוהו אחר עומד מולה.

"אם צבי ממשיך בדרך שלו, הבית הוא לא שלך."

"אז נפנה את הבית. אתה יודע? אנחנו נפנה את הבית. אבל בילד היחיד שלי, שלא תיגעו!" העגלון מתחיל להביץ מה קורה, אבל אינו ממהר להתערב. ערל זה מביט בשעשוע בהצגה שמשוחקת ביד אומן מול עיניו. לבה של חנה משתולל.

יש רגע כזה, שבו חיים מושיט יד לנפתלי, מביט לתוך עיניו ואומר לו: "אמא לא יודעת, אבל סבא אמר לי לקחת אותך אליו."

ומהצד השני אמא שלו, אווזת היטב בידו, מוליכה אותו משם. עוד שני יהודים נעצרים, מביטים במאורע. מכירים היטב את המשפחה המסכנה והבן היחיד שלהם. מכירים גם את האח. שואלים אם צריך עזרה.

ואולי דוקא השאלה הזו גורמת לחיים לוותר ולהפליג לדרכו.

כשחנה ונפתלי חוזרים הביתה, היא מתעקשת שהוא לא ילך לחיידר. "נשב פה ונחכה לאבא. בינתיים, נפתלי, תעזור לי לארוז. אנחנו נוסעים."

"לאן?"

חשק פראי צמח ועלה בה, געגוע שלא ידעה על קיומו בכלל. הצהרה שאין לה התחלה וסוף: "ניסע לאומן."

הילד, שהיה עסוק בסקירת המזווה, הסתובב אליה בפתאומיות. פיו פעור.

"מה?"

"אנחנו... אבא ידבר איתך."

"חס וחלילה אמא. חס וחלילה." הילד נבעת כאילו שמע מילים מפחידות. גופו רעד. "אמא, את יודעת כמה מתנגדים יש לדבר הזה? רבנים. חס וחלילה. אבא יודע?"

"אבא ידבר איתך. אבל עכשיו אנחנו צריכים לפנות את הבית. מהר. תעזור לי נפתלי."

"אבל למה?"

"כי אולי הבית הזה כבר לא טוב לנו. מידי הרבה צרות היו בבית הזה. כתוב - משנה

מקום משנה מזל. אולי הגיע הזמן ששונה מקום."

"לאומן?" הוא שאל שוב נפחד. מביט במצוקה בדלת. כאילו נמצאת בבית איזו... חיה רעה שעתידה לטרוף אותו.

חנה הלבישה על עצמה חיוך קטן ומרגיע. "נפתלי, ראית פעם אמה שלא רצתה טוב בשביל הבן שלה? ואתה הבן היחיד שלנו, נפתלי. הבן היחיד!"

מזוודה אחת היתה להם, והיא היתה כבר עמוסה בכלי המטבח ובבגדים המעטים שהיו להם. כעת נותר לקחת את הכסות והשמיות, לגלגל אותם היטב ולהכניס בתוכן את הכלים השבירים. היא כרכה בחריצות חבל עבה סביב הכסות, והצמידה אותן בצורה שתוכל לכוון אותן על גבה. הם יאלצו לצאת עם מעט הכסף שיש להם הם יאלצו למצוא מקום להיות בו. אין אפשרות להישאר. חיים אמר ברורות - ההורים לא יסכימו שהבית הקטן הזה, ישאר ברשותם. צבי שלה, היא מכירה אותו - לא יסכים לרדת מדרך האמת שמצא. והאמת היא, שלא היתה זו רק דרך אמת, כי אם דרך רצון. דרך שהבעירה לראשונה את הבית בשלווה ואמונה, חרף האסונות שתקפו אותם.

ופתאום גם ליבה שלה משתוקק לדרך הזו, ואם יש לה בחירה - היא תדע להסתדר עם הכסף.

צבי חוזר הביתה לעת ערב. פניו מופתעות ונדהמות. הוא מבין שאין בשרות טובות. ראשית כי נפתלי בבית ובזמן כזה הוא אמור להיות בבית הכנסת. ושנית, כיון שהבית כולו ארוז, ואין צורך לנחש למה ומדוע.

שפתיה של חנה רוטטות כשהיא מספרת לו שחיים כמעט הצליח לקחת את הילד. "והוא היה בדרך לביתו. תאר לך למי היה מעביר אותו הלאה, השם ישמור."

"נעזוב", פוסק מיד צבי, כפי ששערה שיפסוק. עיניו בווערות בשליחות. מספר הוא שתמיד רצה לנסוע לאומן, אלא שפחד לשמוע דעתה. ועכשיו, כשהיא כבר יודעת, יסעו להתפלל אצל רבינו.

מזור הוא בעיניה. לנסוע להתפלל אצל רבינו.

"ומה אחר כך?"

"אחרי שנתפלל? נתפלל עוד!"

"ואחר כך?"

"נראה ישועות" אמר בפשטות.

והיה בפשטות הזו משהו ממכר. "ואיפה נגור?"

"איפה שהקב"ה ישים אותנו. איפה שהכי יהיה טוב לנו."

"ולמה עד עכשיו הוא לא עשה ככה?" העזה חנה לשאול. מתביישת בשאלה הזו. אלא שצבי ראה אותה כל כך טבעית. "תדעי, שרבינו אמר, שעל ידי זה שמתבהלים האנשים, הם מכירים במנהיג העולם. לכל אדם יש ניסיון. אם בעשירות, אם בעניות, אם בענין אחר, הכל על פי מעשיו ולפי נשמתו. הצד השווה שכולם מלאים דאגות, וכולם צריכים להחיות עצמם במה שחוטפים כל יום - תורה, תפילה, צדקה וגמילות חסדים. ואם השם נתן לנו ניסיון לעזוב, בואי לא נשכח לשם מה - שנצטק אליו ונדע שיש מנהיג, שנבטח בו, ואחרייתנו יהיה טוב."

היא בלעה בשקיקה את המילים הללו. יודעת ומכירה את חיים אחיה. הוא לא יותר. בנפשו הדבר שכל צאצאי הוריו ילכו בדרך הישרה והנאמנה. יודעת גם שאמה תבכה עליה בשקט ותברך אותה שתצליח לקבל את ההחלטה הנכונה. ואביה, קשה יהיה לו לעמוד נגד חיים, כיון שגם הוא מתנגד לברסלב ולכל הדומה, וגם הוא רואה בכך 'הצלת נפשות'.

יודעת שזהו הניסיון שניתן להם.

אבל עדיין לא יודעת עד כמה גדול הניסיון. כל כך שמחה חנה ששאלה את השאלות האלו, כיון שנפתלי עמד לידה, ושתה בצימאון את דבריו של אביו.

הם פנו לדרך כשהשמש שקעה. השאירו את המפתח אצל גבאי בית הכנסת, בקשו להעבירו לבית ההורים. הוא ניסה לחלץ מהם הסבר או מידע אבל הם שתקו. הוא משך בכתפיו. משפחה מסכנה. מי יודע מה גורם להם לצאת לדרך

בבהילות כה גדולה.

קודם הלכו במשך חצי שעה, סוחבים בעצמם את מיטלטליהם. לאחר מכן עצר להם עגלון. ובפנים, בתוך המרכבה, היה יהודי מאיר פנים שראה את המשפחה משתרכת, והציע להם לעלות למרכבתו.

והיה הדבר לפלא.

המרכבה הפליגה צפונה, בדיוק למחוז חפצם. העגלון עצר בעיירה סמוכה כעבור מספר שעות, שם מצאו אכסניה זולה ובבוקר הם היו אמורים להמשיך ולנסוע.

הדרך האירה להם פנים. המטרה היתה ברורה. ובלילה לפני שפנו לישון באכסניא, ישבו צבי ונפתלי ולמדו בספרי רבינו. חנה נרדמה, עייפה, לא מקשיבה להם.

בבוקר היא קמה וראתה ראשית כל את נפתלי מולה. מבוהל.

"מה קרה נפתלי? מה? חיים כאן?"

"לא. לא..." אמר לה.

ואז, כשצבע עורו ירקרק כמו דשא נובל, סיפר הוא בגמגום שיהודים שהגיעו למקום סיפרו על אדם שנראה טובע בנחל. יהודי. ושיש חשש כי מספר שייגזים שיכורים ראו אותו לפנות בוקר יורד לטבול בנחל, והטביעו אותו בזדון תחילה.

"איפה אבא?" שאלה מיד. "הוא אמר שנצא עם אשמורת הבוקר לדרך. אולי הוא כבר במרכבה?"

"לא. לא. בדקתי. הוא לא שם. וגם היהודי שלקח אותנו אתמול עזב כבר. אמר שלא יכול לחכות. חשב שאבא מאחר... הסביר שהוא ממהר."

"אז... אז אולי צריך לברר איפה הוא?" היא סרבה להאמין למה שקרה. סרבה לבדוק את העובדות. ועד שלא באו מספר יהודים, והראו לה את כובעו, ששמו היה רשום וחרוט עליו מבפנים. ועד שלא הוכיחו בפניה את כל הסימנים, סרבה להאמין שרעה מכל התרחש בצורה כה פתאומית.

משפחתו של צבי היתה מפוזרת ברחבי אירופה. היה צורך לשלוח איגרות לכולם. משפחתה שלה התנגדה אליו, כבר ידעה את האמת. לא סתם עוד איזה 'מקורב', אלא חלק מהותי מעמודי התווך של דור ההמשך - יהודי ברסלבי בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. לא לחינם ניסה חיים לחטוף את בנה.

ההלוויה היתה חפוזה ומהירה. אי אפשר היה לקרוא לכולם. חבריו לא ידעו על פטירתו ומסוכן היה להודיע שמא תשמע משפחתה ותבוא לקחת ממנה את הילד.

הוא נקבר בבית הקברות היהודי בעיירה האלמונית. שם עמד ילד בן עשר ואמר קדיש לעילוי נשמתו. ועוד עמד הוא והבטיח שילך בדרך שלו. וספד ואמר לו - 'בשעות האחרונות שלנו יחד, לימדת אותי מתורתו של הרבי, ואני יודע שהיה חשוב לך שאלך בדרך הזו ואני מבטיח לך שכך אעשה'.

היה עליה לשבת שבעה, אבל כבר אחרי יומיים חשדה חנה ששליחים נשלחו למשפחתה. לפיכך, גייסה כספי צדקה וגמלה בליבה להמשיך הלאה, למקום שבו היתה מטרם.

כמה שונה היה המשך נסיעתם.

בלי אבא. בלי החיך. בלי האור בעיניים וללא צידקת הדרך. לפני מספר ימים הם התחילו את המסע. לא, ברחו. אבל כעת היתה זו בריחה של ממש. לנפתלי בן העשר היתה אש בעינים כשדבר על ברסלב ורבו. זו אש שלא ניתן היה לכבות או להסתיר אותה. בוודאי לא לבוא איתה לבית ההורים. זו אש שתתקבל בברכה רק בברסלב. ונפשה שלה, של חנה, התגעגעה למשהו שמעולם לא הכירה. אלא שהפעם, היה הגעגוע מהול בעצב ובבידודות.

המסע שהתחיל בתקווה גדולה, המשיך בקול צעקה גדולה. עדיין להט ורחש אמונה. הפנים לאומן. אילו רק ידעה חנה מה מחכה לה שם, ספק גדול אם היתה ממשיכה לחיך. אילו היתה יודעת שמשפחתה שלחה נציגים כדי לאסוף אותם חזרה, בשם החוק - סביר להניח שהיתה משנה את המסלול. או אולי למרות הכל, היתה נלחמת כלביאה להביא לשם את בנה?

דע כי ע"י התורה
נתקבלים כל התפילות
וכל הבקשות
שאנו מבקשים
ומתפללים
ליקו"מ תורה א'

תמוך. תבקש. תקבל!

אנו שואבים מהם
חיות, אידישקייט,
תורה וחסידות.
הם הכוללים
של ברסלב.

לא ניתן להם להיסגר!

מוקירים את לומדי התורה.
מבטיחים את הקיום.

מוקירים את לומדי התורה.
מבטיחים את הקיום.